Мустақиллик, Тинчлик, Ҳамкорлик

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг газетаси

11 МАЙ, СЕШАНБА № 90 (595). 1993 йил.
Сотувда эркин нархда.

ҒАЛАБАНИНГ 48 ЙИЛЛИГИ РЕСПУБЛИКАМИЗДА КЕНГ НИШОНЛАНДИ, БУ САФОЛИ КУННИ ЯҚИНЛАШТИРИШГА ҲИССА ҚЎШГАН ОТАХОН ВА ОНАХОНЛАРГА ТАЪЗИМ БАЖО КЕЛТИРИЛДИ

СУРАТДА: Ғалаба куни тантаналаридан лавҳалар. (ЎзА).

ГУЛЧАМБАРЛАР ҚЎЙИЛДИ

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов 9 май куни эрталаб республика пойтахтидаги ёдгорлик мажмуида бўлиб, бу ерга йиғилган уруш фахрийларини унутилмас байрам билан қутлади, уларга сиҳат-саломатлик, ёшларни ватанга садоқат руҳида тарбиялашда куч-қувват тилади.

Сўнгра Президент мангу олов ёниб турган номаълум аскар қабрига гулчамбар қўйди.

Ўзбекистон Олий Кенгаши, республика Вазирлар маҳкамаси, Уруш ва меҳнат фахрийлари кенгаши, Касаба уюшмалари федерацияси, Тошкент вилоят ва шаҳар ҳокимлиги, Мудофаа вазирлиги, халқ демократик партияси ва бошқа жамоат ташкилотлари номидан ҳам гулчамбарлар қўйилди.

Шундан кейин Ўзбекистон Президенти И. Каримов, Республика Олий Кенгаши Раиси Ш. Йўлдошев, Бош вазир А. Муталов, Вазирлар маҳкамаси раисининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Тошкент шаҳри ҳокими А. Фозилбеков ва бошқалар фахрий меҳмонлар учун ажратилган майдончадан жой олдилар.

Ўзбекистон Республикасининг Давлат мадҳияси янгради. Миллий гвардия аскарлари уруш ғолибларига ҳурмат бажо келтириб, ҳарбий оркестрнинг тантанавор садолари остида шаҳдам қадам ташлаб ўтдилар.

* * *

Шу куни биродарлик қабристонидаги мотамсаро аёл ҳайкали пойига ҳам гуллар қўйилди.

ФАХРИЙЛАР МИННАТДОРЛИГИ

Тошкентнинг Акмал Икромов туманига қарашли Ойдин Собирова номидаги маҳалла қўмитаси туман маданият бўлими билан биргаликда Ғалаба кунига бағишлаб «Инсон қадри ва хотираси ҳар нарсадан улуғдир» мавзуида мусиқий-адабий анжуман ўтказди. Маҳалла боғи фахрийлар, ёшлар вакиллари ва узоқ-яқиндан келган меҳмонлар билан тўлди.

Ўзбекистон Бош вазирининг ўринбосари М. Қорабоев, республика Уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашининг раиси Б. Раҳимов, «Маҳалла» хайрия жамғармаси раиси Ш. Темуров йиғилганларни улуғ айём билан табрикладилар. Республика Президентининг Фармонига мувофиқ ҳар бир уруш қатнашчисига ёрдам пули топширилди.

Сўзга чиққанлар Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг уруш ва меҳнат фахрийларига кўрсатаётган ғамхўрлиги учун миннатдорлик билдириб, бор куч-ғайратларини юрт осойишталиги ва тинчлигини сақлаш, мустақиллигимизни мустаҳкамлашга сарфлаяжакларини айтдилар.

Тумандаги Оқтепа маҳалласида ҳам Ғалаба кунига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Уруш фахрийлари ёшларга ўша суронли йиллар хотираларидан сўзлаб бердилар. 22 нафар Улуғ Ватан уруши қатнашчиси ва 14 нафар байналмилалчи жангчига пул мукофоти топширилди.

(ЎзА).

Тонготар муборак улуғ халқимга...

Бизнинг алғов-далғовли асримизда беназир бир инсон дарёдек қирғоқлардан тошиб, ҳайқириб яшаб ўтди. Халқининг бахтли онларида севинчидан ашъор битган, уни мухлисларига етказишга ошиққан, қиронли уруш йилларида бағри қонга тўлиб бўзлаган, порлоқ кун келажагига имон келтирган аллома шоир таваллудининг 90 йиллиги республикамизда кенг нишонланди. Мана шу шукуҳли дамларда шоир юрагидан отилиб чиққан қуйидаги қуйма сатрлар ёдга тушади:

Янги кун уйғонди,
улуғ халқимга
Тонготар муборак
офтобидек.
Шарафли меҳнатнинг
субҳидамида
Ер юзи минг йиллик
Ўз китобидек...

Киройи башорат бўлса, шундай бўлса! Қирқ йил аввал битилган бу теран мисраларнинг биз ҳозир яшаётган кунларга ҳамоҳанглигини айтмайсизми! Худди шу бугун истиқлолимизга бағишлаб айтилган қасидага ўхшайди!

(Давоми 3-бетда).

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

8 май куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Германия Федератив Республикасидаги йирик банклардан бири — «Дойче банк» кенгаши бошқаруви аъзоси жаноб Георг Крупп раҳбарлигидаги делегацияни қабул қилди.

Президентимиз меҳмонларга яқинда Германияга қилган сафари таассуротлари, Германия—Ўзбекистон ўртасидаги алоқалар, мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳот хусусида сўзлаб берди. Республикамизнинг бой иқтисодий имкониятлари ва чет эл сармояларини жалб этиш учун барча ҳуқуқий асослар яратилганини қайд этиб, «Дойче банк»нинг Ўзбекистон билан ҳамкорлиги ҳар икки томон учун фойдали бўлишини таъкидлади.

Жаноб Крупп республикамизнинг бозор иқтисодиётига босқичма-босқич ўтиш режаси ва ислоҳотнинг асосий принципларини юқори баҳолади. Ўзбекистон банклари билан ҳамкорлик алоқалари ривожланиб бораётганидан мамнуният изҳор қилди ҳамда Тошкентда «Дойче банк» бўлимини очиш ҳақидаги таклифи учун Президентга миннатдорлик билдирди.

Учрашувда Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари У. Султонов ва бошқа расмий кишилар иштирок этди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ИЖОДКОР ЁШЛАРНИНГ УЙ-ЖОЙ ШАРОИТИНИ ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон ижодкор ёшларини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш чоралари тўғрисида»ги 1992 йил 28 август Фармонини бажариш юзасидан, Ўзбекистон Республикаси ижодкор ёшларининг энг муҳтож қисми уй-жой шароитини яхшилаш мақсадида Вазирлар маҳкамаси қарор қилади:

1. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари 1993 йилда Нукус шаҳрида ва барча вилоятларнинг марказларида 30 хонадонли, Тошкент шаҳрида 60 хонадонли уй-жой биноларини қуриб битказсинлар, улардаги ҳамма хонадонлар фақат ижодкор ёшларнинг турар-жой шароитларини яхшилаш учун мўлжаллансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Давлат ҳисоб ва истиқболни белгилаш комитети ҳамда Молия вазирлиги Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари билан биргаликда шу мақсадлар учун материаллар ва асбоб-ускуналар қиймати ортишини ҳисобга олиб зарур маблағ ўз вақтида ажратилишини таъминласинлар.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари мазкур бинолардаги қурилишнинг бориши ва қурилиш-монтаж ишларининг бажарилиш ҳажмлари ҳақида ой сайин Вазирлар маҳкамасига маълумот бериб турсинлар.

4. Қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирлар маҳкамасининг ижтимоий масалалар, фан ва маданият бўлими ҳамда ҳудудий-ташкилий бўлими зиммасига юклатилсин.

Вазирлар маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил, 8 май.

ЎЗБЕКИСТОН Ватаним маним

"Халқ сўзи" ва ЎзА мухбирлари хабар қиладилар

ФАКТЛАР ✻ ВОҚЕАЛАР ✻ ЯНГИЛИКЛАР

МУКОФОТ — КЎЧАСИ ТОЗА, МАҲАЛЛАСИ ОБОДНИКИ

САМАРҚАНД. Боғишамол тумани ҳокимлиги маҳаллалар ва уй қўмиталари ўртасида ободонлаштириш бўйича мусобақа ўтказиш тўғрисида фармойиш чиқарди.

УНДА маҳаллаларни кўкаламзорлаштириш, гулзор ва хиёбонлар барпо этиш, ариқларни тозалаш, кўчаларни тоза сақлаш кўзда тутилган. Мусобақа босқичма-босқич ўтказилади. Ғолиб маҳаллаларни мукофотлаш ниятида юз минг сўм пул ажратилди.

ЙЎЛБОШЧИ — МИЛЛИЙ МАРКАЗ

ХЎЖАОБОД. Олтита мактабда дарслар қирғиз тилида ўтиладиган синфлар ташкил этилиб, бешта қирғиз болалар боғчаси очилди.

ҚИРҒИЗ миллий маданий маркази атроф туманлардаги ёш миллатдошларини Қирғизистон Олий ўқув юртларига киришга тайёрлашни ҳам зиммасига олди. Булоқбошидаги 19-мактабда дастлабки тайёрлов курси ишлай бошлади.

ХАЙРИЯ ШАҲАРНИ ТАЪМИРЛАШГА САРФЛАНАДИ

БУХОРО. Туркиялик ишбилармон Атилла Алтинжу саноат-қурилиш банкининг вилоят бўлимига ўн минг доллар топширди.

БУ маблағ сентябрь ойида нишонланадиган Баҳовуддин Нақшбандий таваллудининг 675 йиллигига атаб шаҳарни таъмирлаш ва тайёрлашга сарфланадиган бўлди.

УРУҒЛИК САМОЛЁТДА СЕПИЛДИ

ТЕРМИЗ. Ҳаким ат-Термизий номли жамоа хўжалиги шоликорлари уруғ сепиш учун қишлоқ хўжалик авиациясини ёрдамга чақиришди.

МУТАХАССИСЛАРНИНГ таъкидлашича, бунда уруғлик бир текис сочилиб, ҳам тежаларкан. Ҳосилдорлик уч-тўрт центнер ошаркан.

ҲАДИСЛАРНИНГ МИНГ БИР ҲИКМАТИ

ҚЎҚОН. Ўзбекистон педагогика олий ўқув юртлари талабаларининг илмий-назарий конференцияси бошланди.

ТАҚДИМ этилган тадқиқотлар орасида «Ҳадислар ва ахлоқий тарбия», «Шахсий компьютерларда синов ўтказиш усули» сингари муҳим муаммоларга бағишланган ишлар анжуман иштирокчилари эътиборини тортди.

ЎСИМЛИКДАН ҚИЁМ ОЛСА БЎЛАДИ

ЖАЛОЛҚУДУҚ. Т. Тошматов номли жамоа хўжалигида 2,5 минг туп стевия ўсимлиги ўстирилмоқда.

РЕСПУБЛИКА ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институти ходимлари билан ҳамкорликда парваришланаётган бу гиёҳ таркибида 70 фоиз қанд моддаси бор экан. Олимларнинг айтишича, ундан бемалол қиём олса бўларкан. Қанийди уни бошқа хўжаликлар ҳам экишса. Хомашё бисёр бўлгач, қанд корхоналари қурилармиди.

ЖИНОЯТЧИ ТЎДА ҚЎЛГА ОЛИНДИ

НУКУС. Қорақалпоғистон ҳуқуқни ҳимоя қилиш органларининг тезкор гуруҳи гиёҳванд моддалари, қурол сотувчи тўдани фош қилди.

СОТИШГА мўлжалланган бир неча қоп кўкнори уруғи, наша мусодара қилинди. Бундан ташқари ноқонуний сақланаётган кичик калибрли милтиқлар, тўппончалар, қўлбола қуроллар топилди.

ТИЛ БИЛГАНГА ДУНЁ КЕНГ

ТОШКЕНТ. Республика қомуслар бош муҳарририяти кўп тилли сўзлашув китобчаларини нашрга тайёрлади.

ЯҚИНДА форсча-русча-ўзбекча сўзлашув китобчаси олам юзини кўрди. Йил охиригача тил ўрганувчилар инглизча-русча-ўзбекча ва хитойча-русча-ўзбекчасини ҳам олишади.

ЧИҚИТДАН ҚУРИЛИШБОП АШЁ

ДЕҲҚОНОБОД. Геология ва минерал хомашё ресурслари комитети мутахассислари тош конидаги чиқитлардан бўр ажратиб олиш технологиясини яратишди.

ТОШ арралангандан сўнг унинг увоқлари чиқитга кетарди. Энди ана шу чиқитлар ҳам қурилишбоп ашёга айланади. Янги технологияга кўра бу ерда тош майдалаш цехи очиладиган бўлди. Ҳисоб-китобларга қараганда хомашё заҳиралари бир неча ўн йилга етаркан.

ЯНГИЛИКЛАР

АВВАЛГИЛАРГА ЎХШАМАС...

ЎН ИККИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ ЎН ИККИНЧИ СЕССИЯСИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЯКУНЛАНДИ. АНЖУМАН ИККИ КУН ДАВОМ ЭТДИ. УНДА 50 ТА МАСАЛА МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ.

Кун тартибидаги масалалар кўриб бўлинди. Раислик қилувчи сессия тугаганлигини маълум қилиб, депутатларга соғлиқ-саломатлик, келгуси ишларида муваффақият тилади. Ҳамма ўрнидан турди. Ноиблар эшик томон йўл олдилар. Аммо улар шошилишмас, гўё зални ташлаб кетишга кўнгиллари йўқдек эди.

Анжуманда депутатлар чарчашмади ўртоқларча муносабат, масалаларни биргаликда ечиш, сессиянинг руҳига ҳам, депутатларнинг кайфиятига ҳам таъсир қилди.

Бўлмаса, сессиянинг юки оғир эди. Кам ҳам, кўп ҳам эмас — 50 та масалани муҳокама этишнинг ўзи бўладими? Ҳолбуки уларнинг орасида озод юртнинг янги унвону орденларини тасдиқлашдан тортиб, қилни қирқ ёрадиган қонунларни қабул қилишгача масалалар бор. Шукрлар бўлсинки, парламентимизда аҳиллик, ҳамжиҳатлик кучайиб бормоқда. Бир-бирини танқид қилишга эмас, тушунишга ҳаракат қилишаяпти. Масалаларни пишиқ-пухта тайёрлашга кўмаклашувчи механизм вужудга келди. «Сессия ишимизнинг расмий қисми холос. Масала унга олиб чиқилгунча қанча-қанча чиғириқдан ўтказилаяпти», — дейди Қибрай туманилик депутат Абдумажид Жўрабоев. — Ҳужжатлар иши гуруҳида тайёрлангач, олдин жойларда, сўнгра депутатлар иштирокида ва ниҳоят комитетларда синовдан ўтади. Сессияда ҳотиржамликнинг сабабларидан бири шу. Бўлмаса шунча масалани икки кунда кўриб бўлармиди».

Анжуман бизга нима берди? Биз ўзимизга ана шу тарздаги саволлар билан мурожаат қилишга ўрганиб қолганмиз. Агар масалага шу жиҳатдан қарайдиган бўлсак, унинг энг асосий якуни — ҳуқуқий давлатни ташкил этиш йўлида муҳим қадам қўйилганлигидир. Табиий, биз шошилаяпмиз. Бошқа иложимиз йўқ. Жаҳондаги нуфузли ҳуқуқшуносларнинг таъкидлашларича дунёдаги энг ривожланган мамлакатлар ҳам бу йўлни ўнлаб йиллар мобайнида босиб ўтишган экан. Биз сессия сайин ўнлаб қонун лойиҳаларини муҳокама этаяпмиз. Зотан сиёсий тизимни ислоҳ қилиш иқтисодий қайта қуриш билан чамбарчас боғлиқ.

Анжуманнинг энг муҳим хосияти, биз кимлигимизни, янги жамият қуришнинг қайси чорраҳасида турганлигимизни яна бир бор англаб олганимизда. Мустақилликни мустаҳкамлашнинг шарту тамойиллари кўп. Аммо бунинг энг муҳим жиҳати иқтисодиётни мустаҳкамлашдир. Президентимиз Ислом Каримовнинг ҳозирги вазият ҳамда пул тизими тўғрисидаги нутқларида республикамиздаги аҳвол синчиклаб таҳлил этилди. Келажакка қўядиган қадамларимиз ҳақида хулосалар баён этилди. Сиёсий мустақилликка эришдик. Аммо бу масаланинг бир томони. Энди унинг иқтисодий асосларини яратиш керак. Олдимизда турган яна бир масала — миллий истиқлол мафкурасини яратиш ва ҳаётимизга татбиқ этишдир. У халқимизнинг азалий анъаналарига, удумларига, тилига, дилига, руҳиятига асосланиб, келажакка ишонч, меҳр-оқибат, инсоф ва адолат туйғуларини онгимизга сингдириши керак. Токи, бу

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ПУЛ МУОМАЛАСИНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ВА РЕСПУБЛИКА ИСТЕЪМОЛ БОЗОРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШНИ КУЧАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Пул муомаласини янада тартибга солиш, республика аҳолисини ижтимоий ҳимоялаш ва истеъмол бозорини муҳофаза қилишни кучайтириш мақсадида Вазирлар маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон жамғарма банки:

шу йил 10 майдан бошлаб омонатларга пулни фақат Ўзбекистон Республикаси аҳолисидан паспортлар асосида қабул қилсин;

Бир ой муддатда омонатчиларнинг ҳисоб варақаларини текшириб чиқсин ҳамда собиқ СССРнинг, бошқа республикаларида яшовчи шахсларнинг омонатларини аниқлаб, улар юзасидан операциялар ўтказиш тўхтатилсин.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Ўзбекистон Жамғарма банки билан биргаликда собиқ СССР республикаларининг Марказий (миллий) ва Жамғарма банклари билан келишиб, мазкур омонатларни ҳисоб варақалари эгалари истиқомат қиладиган жойга ўтказиш тўғрисидаги масалани ҳал қилсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, 1993 йил 10 майдан бошлаб 25 минг сўмгача турадиган моллар фақат купонлар бўйича, 25 минг сўмдан ортиқ турадиган моллар чеклар, чек дафтарчалари бўйича ёки омонатчиларнинг топширувига биноан уларнинг банк муассасаларидаги ҳисоб варақаларидан пул ўтказиш йўли билан сотилади.

Марказий банк Ўзбекистон Республикаси Меҳнат вазирлиги, Давлат ҳисоб ва истиқболни белгилаш комитети билан биргаликда купонлар бериш миқдори жадвалини ўзгартириш тўғрисида Вазирлар маҳкамасига бир ҳафта муддатда таклифлар киритсин.

3. Ўзбекистон жамғарма банкининг муассасалари 1993 йил 10 майдан бошлаб чекларни ва чек дафтарчаларини фақат Ўзбекистон Республикаси фуқароларига берсин. Эгасининг номи ёзилган ҳисоб-китоб чеклари фақат паспортга биноан ёзиб берилиши лозимлиги ҳақидаги тартибга қатъий амал қилинсин. Республиканинг тегишли ҳудудида шу тартибга риоя этилишини таъминлаш учун шахсий жавобгарлик Ўзбекистон жамғарма банки бўлимларининг бошқарувчилари зиммасига юклансин.

Савдо ташкилотларининг раҳбарлари чек ёки чек дафтарчаси кимнинг номига берилган бўлса, моллар фақат ўша шахсга сотилиши тўғрисида белгиланган тартибга риоя қилиниши учун шахсан жавобгар эканликлари ҳақида огоҳлантирилсин. Чекларни ёки чек дафтарчаларини бошқа шахсларга бериш тақиқланади.

4. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ва унинг жойлардаги идоралари купонларнинг пинхона бозорга чиқиш йўлларини аниқлашни таъминласин, купонларнинг қонунга хилоф равишда сотилиши ва сотиб олинишига йўл қўймаслик юзасидан амалий чораларни кўрсин, марказий банкнинг, корхона ва муассасаларнинг раҳбарлари иштирокида оммавий ахборот ва тарғибот воситаларида тушунтириш ишларини мунтазам равишда ўтказиб турсинлар.

5. Қорақалпоғистон Республикасининг Вазирлар кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида молларни купонлар, талонлар, чеклар ва чек дафтарчалари асосида сотиш юзасидан белгиланган тартибга риоя этилиши устидан назоратни кучайтирсинлар ва мазкур талаб сўзсиз бажарилишини таъминласинлар.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгашининг раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимлари, Ўзбекбирлашув, «Ўзбексавдо» давлат уюшмасининг раислари, савдо тармоғига эга бўлган вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари ўзларига қарашли ҳудудларда ва ташкилотларда мол сотишнинг мазкур тартибига риоя этилиши учун, шунингдек, истеъмол бозорини ҳимоя қилиш борасида чоралар амалга оширилиши ҳамда молларнинг республика

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ПУЛ МУОМАЛАСИНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ВА РЕСПУБЛИКА ИСТЕЪМОЛ БОЗОРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШНИ КУЧАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда).

ташқарисига ташиб кетилиши ҳолларининг олди олиниши учун шахсан жавобгар эканликлари ҳақида огоҳлантирилсин.

Мазкур тартиб бузилган ҳолларда айбдор шахсларга нисбатан жиноий жавобгарликка тортишгача бўлган қаттиқ жазо чоралари кўрилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси марказий банки:

Ўзбекистон Республикаси билан МДҲдаги ўз миллий валютасини жорий этувчи мамлакатлар ўртасидаги банклараро битимларнинг марказий (миллий) банкларда очилган вакиллик варақалари орқали ҳисоб-китобларни уюштириш қисмини зудлик билан қайта кўриб чиқсин;

Ўзбекистон Республикаси тижорат банкларининг МДҲдаги ўз миллий валютасини жорий этган мамлакатлар билан Ўзбекистон Республикасининг марказий банки вакиллик ҳисоб варақасини четлаб бевосита ҳисоб-китоб қилишлари тақиқлаб қўйилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки билан Молия вазирлиги Қирғизистон Республикаси Марказий банкининг ўзаро ҳисоб-китоб варақалари балансларида акс этган қарз мажбуриятларини 10 кун муддатда тартибга солсинлар.

8. Ўзбекистон Республикаси корхоналари, ташкилотлари (савдо ва аҳолига пулли хизмат кўрсатувчи ташкилотлардан ташқари) рубль тарзидаги нақд пулга мол-моддий бойликлар бериш ва хизмат кўрсатишни тўхтатсинлар. Ўзбекистон Республикасининг банк муассасалари, уларда касса талабномаларидагидан ортиқча нақд пул қандай пайдо бўлгани аниқлангунга қадар бу пулни алоҳида ҳисоб варақасига ёзиб қўйсинлар.

Касса операцияларини юритиш қоидаларига риоя этмаслик ҳоллари аниқланган тақдирда банк муассасалари, молия органлари мазкур тартиббузарликка йўл қўйган мансабдор шахсларга нисбатан уч ойлик мансаб маоши миқдорида жарима солсинлар.

9. Ўзбекистон Республикаси банк муассасалари, алоқа бўлимлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг 1992 йил 6 апрелдаги 166-сон қарори сўзсиз бажарилишини назорат қилишни кучайтирсинлар ва таъминласинлар.

10. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Ўзбекистон Республикасида яшамайдиган шахсларга автомототранспорт, шу жумладан ишлатилган автомототранспортдан фойдаланиш ва уларни сотиш ҳуқуқини берувчи ишончнома расмийлаштиришни вақтинча тақиқлаб қўйсин.

11. «Ўзшартномасавдо» давлат уюшмаси, таъминот-сотиш, савдо ташкилотлари ва Ўзбекистон Республикасининг бошқа хўжалик субъектлари МДҲнинг ўз миллий валютасини чиқариш ниятида бўлган мамлакатлари тегишли хўжалик идоралари билан маҳсулот етказиб бериш ва хизмат кўрсатиш юзасидан илгари тузилган шартномаларни ўз вақтида қайтадан кўриб чиқсинлар.

12. Ўзбекистон Республикаси Давлат божхоналар комитети (ўртоқ Абдуғаниев): республика ташқарисига мол-моддий бойликлар фақат белгиланган тартибда, шу жумладан ҳукуматлараро битимлар юзасидан берилган рухсатномалар асосидагина чиқарилсин, бунинг учун олдиндан албатта ҳақ тўлаб қўйилган бўлиши (олдиндан ҳақ тўлаш тартиби банклар ўртасидаги битимлар билан белгиланади) ёки моллар бартер усулида ҳамда клиринг бўйича илдамроқ етказиб берилиши шарт;

чорва ва паррандаларни республика ташқарисига чиқариш вақтинча тақиқлаб қўйилсин;

мол-моддий бойликларни қонунга хилоф равишда олиб чиқиш, рухсатномалар бериш ва бошқа тарздаги тартиббузарлик юзасидан аниқланган ҳамма далиллар умумлашган ахборот тарзида ҳар ойда Вазирлар маҳкамасига, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгашига ва ҳокимликларга юбориб турилсин.

13. Мол-моддий бойликлар қонунга хилоф равишда олиб кетилишига йўл қўймаслик мақсадида божхона постлари бўлмаган жойларда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгаши, ҳокимликлар Ички ишлар вазирлиги билан биргаликда ва маҳаллий советлар депутатларини, поселка, қишлоқ советлари ва маҳалла қўмиталари фаолларини жалб этиб, муваққат қўшимча постлар ташкил этсинлар.

Ушлаб қолинган юк ва бошқа моддий бойликлар айбдор шахсларга нисбатан қонунга мувофиқ чора кўриш учун ҳудудий божхона маҳкамаларига мажбурий тартибда топширилсин.

14. Вазирлар маҳкамаси (ўртоқ Жўрабеков) собиқ СССР республикаларидан саёҳатчиларнинг уюшган ҳолда ва уюшмаган тарзда республикага келиши ва бу ерда бўлишини тартибга солиш масалаларини бир ҳафта муддатда кўриб чиқсин.

15. Ҳаво транспортида юк олиб юриш меъёри 40 килограмм (шундан бепули — 20 килограмм) темир йўл транспортида 60 килограмм (шундан бепули — 36 килограмм) қилиб белгилансин.

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» авиация компанияси, Ўрта Осиё темир йўли Ўзбекистон Республикаси Божхоналар комитети ва Ички ишлар вазирлиги билан биргаликда юк олиб юришнинг белгиланган меъёрига қатъий риоя этилишини таъминласинлар.

16. Вазирлар маҳкамасининг 1992 йил 22 декабрдаги 584-сон қарорига 1-илованинг бешинчи бандидаги 2-абзац ва Вазирлар маҳкамасининг 1992 йил 28 декабрдаги 593-сон қарори учинчи бандидаги 3-абзац амал қилиши 1993 йил 10 майдан бошлаб бекор қилинсин.

17. Қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари зиммасига юклатилсин.

Вазирлар маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 5 май.

• Иқтисодиёт чорраҳаларида

Солиқ — иқтисодни уйғунлаштиради

Мухбиримиз бугунги кунда солиқ идораларининг амалга ошираётган ишлари, муаммолар, режалари ҳақида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси ҳузуридаги давлат солиқ Бош бошқармаси бошлиғи Ш. Қ. ГАТАУЛИН билан суҳбатлашди.

— Ўтган йили солиқ инспекциялари ҳаракати билан давлат бюджетига 5 миллиард сўмдан зиёд пул тушибди. Бу кўпми, камми?

— Нафсиламбирини айтганда — кўп. Чунки 280 миллионга яқин аҳоли яшайдиган Америкадек саноати ривожланган мамлакатда ҳам ҳар йили солиқчилар 5—6 миллиард доллар яширилган даромадни топишади. Японияда ҳам шунга яқинлашади. Уларда солиқ системаси юз йиллардан буён шаклланаяпти. Фуқаролар солиқ қонунларидан бохабар. Ундан ташқари АҚШда солиқларнинг тўғри ҳисобланиши ва тўланишини 116 минг, Англияда 60 минг, Олмонияда 100 минг солиқ инспекторлари назорат қилади. Бизда эса бу ташкилот энди шаклланаяпти. Фуқароларнинг солиқ қонунчилиги ҳақидаги тасаввурлари мукаммал эмас. Агар мана шу объектив сабабларни ҳисобга оладиган бўлсак, 5 миллиард сўм шов-шувга арзимайди. Аммо солиқлар сарф-харажатларнинг асосий манбаи, иқтисодиётни тартибга солувчи, даромадларни барқарорлаштириш воситаси эканлигини ҳам эътиборга олмоқ керак.

— Ҳали айтганингиздек, капиталистик давлат фуқаролари солиқ қонунчилигидан бохабарлар. Мабодо ножўя қадам босадиган бўлишса, ўзларини нималар кутишини яхши билишади. Шу боис улар солиқ тўлашга онгли ёндашадилар. Ўзбекистонда ҳам шундай тартибни вужудга келтириш учун нималарга аҳамият бериш керак?

— Бир-икки йил ичида ҳаммани баравар солиқ илмидан саводхон қилиш мушкул. Бу аста-секин кечадиган жараён. Шу боис солиқчилик тўғрисидаги билимни ўрта мактабдан сингдириш керак. Яқинда Вазирлар маҳкамасига ўрта мактабларнинг 8-, 9-, 10-, 11-синфларида, институтларда солиқлар тўғрисида (60—90 соатгача) дарслар ўтилишини сўраб тавсиялар юбордик. Энг муҳими, солиқлар тўғрисида тушунча берувчи турли ҳажмдаги китобчаларни тез-тез чоп этиб эркин сотишни йўлга қўйиш зарур. Агар бу ишлар амалга ошадиган бўлса, беш-ўн йилда ишимиз анча осонлашади.

— Буюк Британияда солиқ инспекцияси ходими пора олиб қўлга тушса, 25 йилга озодликдан маҳрум этиларкан...

— Бизда ҳам ҳеч ким порахўрнинг бошини силамайди. Пора олдими, жазосини тортсин-да. Ўтган йили бизда икки киши таъмагирлиги туфайли тумшуғидан илинди.

Солиқ инспектори якка ўзи корхонанимми ёки ишбилармоннимми текширгани борадиган бўлса, албатта, айбдорлар хатолари фош бўлмаслиги учун совғасифат нарсаларни тиқиштиришга уринишади. Ана шундай нохуш ҳоллар бўлмаслиги учун жойлардаги инспекцияларимизга якка тартибда чиқмасликни, мабодо чиққанларида ёнларида албатта ҳуқуқ органларидан вакил олишларини таъкидлаймиз. Бунинг аҳамияти шундаки, пора берувчи ҳуқуқ посбони олдида ниятини амалга ошиpолмайди. Иккинчидан, милиция ходими солиқ инспекторини дўқ-пўписалардан, жанжаллардан ҳимоя қилади. Ғиждувон, Хатирчи, Зарафшон шаҳар бозорларида савдо қилувчи айрим ишбилармонларга солиқ назоратчиларига патент тўлаганлари тўғрисидаги рухсатномани кўрсатиш ўрнига уларни ур-калтак қилишди. Агар ана шу назоратчиларнинг ёнларида орган ходимлари бўлганида бундай ҳодиса содир бўлмасди.

Яқинда Бош бошқарма қошида 10—15 кишилик экспертлар гуруҳи иш бошлади. Солиқ инспекцияси ходими текширувни бир ёқлама ўтказган бўлса корхона раҳбари ана шу гуруҳга мурожаат қилади. Экспертлар ўз вақтида қайта текшириш ўтказиб орани очиқ қиладилар. Бу тадбир ҳам солиқчини ўз ишига масъулият билан ёндашишга ундайди.

Наманган шаҳар инспекцияси химия корхонасини текширгандан сўнг уларнинг изидан экспертлар гуруҳи бу иш қанчалик тўғри-нотўғри бажарилганлигини аниқлаш ниятида боришди. Натижада миллионлаб сўм яширилган даромадни аниқлашди. Шаҳар инспекцияси бошлиғи муовини билан текширув ўтказган инспектор вазифаларидан бўшатилди.

Ҳозир Бош бошқарма мутахассисларининг ташаббуси билан яна бир иш амалга оширилаяпти, барча бозорлардан солиқ назоратчисига битта хона ажратилади. У ерда плакатларда кимнинг қаерга, қачон, қанча солиқ тўлаши ёзиб қўйилади. Солиқ идораларининг телефонлари ҳам кўрсатилган бўлади. Мабодо бирор тушунмовчилик рўй берса сотувчи идорага телефон қилиб, ўзига керакли маълумотни сўраб олади.

Бозордаги солиқ назоратчиси рухсатномаси бўлмаганларни биринчи дафъа огоҳлантиради. Яна такрорланса, жарима солади. Шу йилнинг биринчи кварталида 50 миллион сўмдан зиёд пул ана шундай қонунбузарлардан ундирилди.

— Кейинги пайтда Ўзбекистонда даромадларни ёппасига декларациялаш тизимини жорий этиш ҳақида гап-сўзлар юрибди...

— Ҳа, солиқ тўловчилар ҳисобини олишда бу тизим анча истиқболлидир. Тизимни жорий қилиш учун ҳар бир мустақил иш юритувчи фуқаро (16 ёшдан юқориси) махсус реестерда қайд қилиниб, ягона компьютер тармоғига киритилиши лозим. Ҳар бир фуқаро банкда ўз ҳисоб-китоб счётини очиши керак. Бунда унинг барча сарф-харажатлари ва даромадлари ҳисобга олиниб борилади. Ва бу ҳисоб-китоб счётлари банк компьютер тармоғи орқали солиқ идоралари компьютер тармоғига чиқади. Баёнотлар (республикада бундай баёнотлар камида 10—12 миллионта) компьютерлар ёрдамида ҳисобга олинади ва текширилади. Бундан ташқари солиқ тўловчиларга декларация (баёнот)ларни ҳисобга олиш ва тўлдиришда ёрдам берадиган сертармоқ маслаҳат фирмалари зарур. Буларнинг ҳаммасини Ўзбекистонда амалга оширишнинг иложи бор. Албатта, маблағ ва бир неча йил вақт керак бўлади. Энг асосийси—солиқ ходимларида юксак малака ва жумҳурият аҳолисининг иқтисодий саводхонлик даражаси ҳам юқори бўлиши ишнинг олға силжишига кўмаклашади.

— Майда, хусусий корхоналарнинг кўпчилик мутасаддилари солиқ тўлаш тартибини билишмайди. Бу корхоналарнинг баъзилари солиқ идоралари рўйхатига ҳам тушмаган...

— Бозор муносабатларининг ривожланиши, шахсий тадбиркорликнинг кучайиши, давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришнинг мураккаб жараёнлари ишбилармонлар ҳисобини олишни қийинлаштирмоқда. Битта хусусийлаштирилаётган корхона ўрнида ўнлаб ва ҳатто юзлаб майда хусусий ва жамоа корхоналари пайдо бўлаяпти. Лекин ҳозир бу ишхоналар фаолиятини чегараловчи, уларни ҳисобга олувчи ва солиқ солиш услубларини белгиловчи меъёрий ҳужжатлар йўқ ҳисоб. Жойларда ўтказилаётган текширувлардан маълум бўлишича, бу корхоналарнинг 10—15 фоизигина солиқ тўламоқда.

Самарқанд, Жиззах, Тошкент вилоятлари ва Тошкент шаҳрида танлаб ўтказилган текширувлар шуни кўрсатдики, шахсий тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланувчи шахсларнинг 40—60 фоизигина солиқ идоралари рўйхатида қайд қилинган. Уларнинг ҳам 10—20 фоизи турли баҳоналар билан солиқ тўлашдан бош тортмоқдалар.

Яқинда солиқ ходимлари ғалати ҳолатга дуч келишди. Бунақаси ҳеч бир ривожланган мамлакатда бўлмаса керак. Бозорларда махсус рухсати бўлмаса-да ўзи тайёрлаган ёки бошқа маҳсулотлар билан савдо қилиб, белгиланган миқдордаги солиқни тўламайдиган шахслар борлиги аниқланди. Улардан қайд қилинганлик ҳақидаги гувоҳнома сўралганда қўпол муомала қилишган. Бундан ташқари бу моллар ўзларига тегишли эмаслигини, эгаси бошқа ердалигини пеш қилганлар. Бундай шахсларга нисбатан солиқ ходимларининг мажбурлаш ҳуқуқи йўқ. Бунинг устига у фақат даромад манбаини қайд қилади. Лекин бу манба кимга тегишли эканлигини билолмай боши гаранг. Ҳозирги кунда солиқ идораларида ташкил этилган махсус суриштирув бўлимларининг мавжудлиги инспекция ходимларига берилган ҳуқуқлардан самаралироқ фойдаланишга ёрдами тегаяпти.

— Солиқларни тўлиқ ундириш ва шу иш билан шуғулланувчи идора фаолиятини яхшилаш мақсадида биринчи галда нима қилиш керак?

—Ишни солиқ қонунлари бўйича меъёрий ва йўриқли ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва солиқ тўловчиларга етказишдан бошлаш лозим. Ундан кейин семинар-кенгашлар ўтказиш, жойларда солиқ ходимлари билан ҳам, солиқ тўловчилар билан ҳам амалий машғулотлар ташкил этишнинг фурсати етди. Ходимлар малакасини ошириш мақсадида махсус дастурлар асосида уларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва синовдан ўтказиш, солиқ солиш бўйича маслаҳат марказлари тармоғини яратиш, ахборотлар алмашиш ва бошқа мамлакат солиқ идораларининг иш тажрибаларини ўрганиш, компьютерлаштириш асосида солиқ идораларининг замонавий ахборот тизимини яратиш биринчи галда амалга оширилиши зарур тадбирлар сирасига киради. Бусиз солиқ инспекцияси ишини рисоладагидек йўлга қўйиш мушкул.

Суҳбатни
И. ТОШЕВ олиб борди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

1993 ЙИЛДА КУПОН БЕРИШНИНГ ЯНГИ ТАБАҚАЛАШТИРИЛГАН ЖАДВАЛИНИ БЕЛГИЛАШ ТЎҒРИСИДА

Вазирлар маҳкамасининг 1993 йил 5 майдаги 204-қарорига мувофиқ 25 минг сўмликкача бўлган молларни сотишнинг янги шартлари белгилаб қўйилиши муносабати билан Вазирлар маҳкамаси қарор қилади:.

1. Шу йил 10 майдан бошлаб бериладиган купонлар миқдорини аниқлашнинг янги табақалаштирилган жадвали иловага биноан белгилансин.

2. Мулкчиликнинг ҳамма шаклларидаги министрликлар, идоралар, уюшмалар, концернлар, корхоналар, ташкилотлар ва хўжаликлар зарур миқдордаги купон учун тегишли банк муассасаларига 1993 йил 15 майга қадар талабномалар топширсинлар ва шу йилнинг май ойи учун купон 20 майгача берилишини таъминласинлар.

3. Вазирлар маҳкамасининг 1993 йил 31 мартдаги 166-қарорига илова кучини йўқотди, деб ҳисоблансин.

4. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари ўртоқ Б. Ҳамидов зиммасига юклатилсин.

Вазирлар маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 10 май.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИГА ИЛОВА

1993 ЙИЛГИ ҚАЙД ЭТИЛГАН ДАРОМАДЛАР БЎЙИЧА БЕРИЛАДИГАН КУПОН МИҚДОРИНИ АНИҚЛАШ ЖАДВАЛИ

Иш ҳақи, пенсия, стипендия ва қайд этилган бошқа даромадлар миқдори (солиқлар ва ушлаб қолинган пуллардан ташқари)	Бериладиган купон миқдори
3000 сўмгача	1500
3001—5000 сўм	1500 плюс 3000 сўмдан ортиқ пулнинг 25 фоизи
5001—10000 сўм	2000 плюс 5000 сўмдан ортиқ пулнинг 20 фоизи
10001 сўм ва ундан ортиқ	3000 плюс 10000 сўмдан ортиқ пулнинг 15 фоизи

АВВАЛГИЛАРГА ЎХШАМАС...

(Давоми. Боши 1-бетда).

мафкура умуминсоний қадриятларга таянган ҳолда жаҳон ҳамжамиятидаги тараққий этган мамлакатлар орасида муносиб ўрин эгаллашимизда доимий интилиш ҳиссини тарбияласин.

Айримлар кейинги сессияларимизда жанговарлик пасайиб кетди, демоқчи бўлишади. Гўё илгариги йиғинларда демократия, ошкоралик бўртиб кўринган эмиш. Нима, ҳамма гап ваҳимаю бақириқ-чақириқ кўтаришдами? Таъбир жоиз бўлса, одоб-андишани унутиб, одамларга лой чаплаб, тазйиқ ўтказишдами? Депутатларнинг қатъиятига келсак, улар лозим жойда талабчанликни асло бўшаштиришаётгани йўқ. Мана, айрим қонун-ҳужжатларга иловалар киритиш тўғрисидаги масалада бўлган мунозараларни эсланг. Жиноятчиликнинг пайини қирқиш кераклиги ҳар бир фуқаронинг дарди-ҳасрати бўлиб турган бир пайтда, кўрилаётган жазо чораларини кучайтириш эҳтиёж тақозоси. Халқ ноиблари қасддан одам ўлдириш ҳолларида бериладиган жазо масаласида қатъий турдилар. Зотан, халқ депутати донишманд бўлмаса ҳам, лекин ватан фидойиси, давлат кишиси бўлишга мажбурдир.

Республика халқ депутатларининг мамлакатимиз халқи ва барча ватандошларга мурожаати қабул қилинган дақиқаларни сессиянинг энг кўтаринки дамлари дегимиз келади. Президентимизнинг «Барча кўприклар ёқиб ташланган, энди ортга қайтиш йўқ» деган машҳур сўзлари жанговар мурожаат сифатида сессия қатнашчиларида ўз Ватани — Ўзбекистондан фахрланиш ва ғурурланиш ҳисларини жунбушга келтирди. Ундаги дунёда адолат, ҳақиқат ва эзгулик, Ватан туйғуси яшар экан, Ўзбекистон мустақиллиги ва озодлиги мангудир деган сўзлар қалбларни ҳаяжонга келтирди. Мурожаат тўла якдиллик билан қабул қилинди. Энг муҳими бетарафлар бўлмади. Аммо айрим гина масалалар муҳокамасида бетараф қолиш кайфияти рўй берганлигини айтиш керак. Овоз бериш тугмасини қўшниси ихтиёрига бериб қўйганлар бўлди.

Нима бўлганда ҳам зал ҳаёт акси, унинг қайтарилмас бир бўлаги. Ҳаёт эса ранг-баранг, одамлар ҳам. Бахтимизга бўлса бўлмаса бир хил фикрлаш, ўйламай нетмай овоз бериш кайфиятидан халос бўла бормоқдамиз. Шундай экан депутатнинг ўз қараши бўртиб кўрингани яхши.

Сессия иши якунланганига тўрт кун бўлди. Кўз ўнгимизда рўй берган воқеаларни тўла тушуниш, фикрлаб кўриш, келажагимиз учун нима беришини баҳолашга камлик қилиши мумкин. Аммо бир нарсани айтиш керак: сессия айримлар ўйлагандек, демократия байрами эмас, унинг иш кунларидир. Кўз-кўз қилинадиган дабдабали тадбир эмас, самарали меҳнатдир. Шу боис унинг ишида камчиликлар ҳам юз бериши мумкин. Айрим масалаларда лоқайдлик қилиш, чалғиб қолиш ҳоллари бўлганлиги ҳам табиий. Аммо депутатлар асосий ҳаётий масалаларда ҳамкор ва ҳамфикр. Юртимиз омонлиги, истиқбол у озодлиги ҳақида якдилдирлар.

Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Яхшилардан сўз очдик

ҲАММА ОРИФЖОН АКАДАЙ ШИРИНСУХАН БЎЛСА...

...Орифжон «Шарқ» нашриёт-матбаа концернига ишга келганида 18 ёшида эди. Уни Фахриддин Йўлдошев илиқ қарши олди. Бу кишидаги ширинсуханлик, ишбилармонлик ёш Орифжонни мафтун этди. У устозидан ҳам иш, ҳам муомала санъатини ўрганди. Газета кечикканда, баъзи ҳамкасблари диққат бўлиб, бошқаларга зарда қилишса, Орифжон босиқлик билан ишини давом эттиради, яхши сўзлар билан ҳамкасбларини тинчлантиради, керак бўлса кўмаклашади ҳам.

— Асабни асраш лозим, у ҳали бизга кўп асқотади. Матбаачилар доим завқ-шавқ билан ишлашлари зарур, — дейди Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими, «Тошкент ҳақиқати» газетаси саҳифаловчиси Орифжон Иброҳимов. Ҳақиқатан цехдаги каттаю кичикдан Орифжон акани сўрасангиз, тилларидан бол томиб гапиришади.

У 40 йилдирки, саҳифаловчи бўлиб ишлайди. Маҳмуд Сулаймонов («Ҳақиқати Ўзбекистон»), Жамол Абдураҳмонов («Туркистон»), Олимжон Ҳакимов («Саодат»),... Орифжон аканинг шогирдларини бармоқ билан санаб бўлмайди.

Бу одамохун инсон ҳақида ҳамкасбларидан бири Мирзоҳид Миршарипов бундай дейди:

— Иш тиғиз, юракка қил сиғмайдиган пайтларда ҳам Орифжоннинг юзидан табассум аримайди. Ҳар доим унга қараб, кайфиятимиз кўтарилади.

Ҳаётда ширинсўз бўлиб яшашга нима етсин! Қани энди ҳамма ҳам Орифжон Иброҳимовдек хушмуомала, ширинсухан бўлса...

Арофат НОСИРОВА.

ОФАТНИНГ ЗАРАРИ ҚОПЛАНДИ

РЕСПУБЛИКА нафақа жамғармасининг Самарқанд вилоят бўлими Ургут районидаги Оқтош ва Ғус қишлоқларида табиий офатдан зиён кўрган оилаларга кўмак тариқасида бир миллион сўм маблағ ажратди. Шуниси эътиборга молиқки, бу маблағ жамғарма вилоят бўлими моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва ходимларни рағбатлантириш учун мўлжалланган пулни тежаш ҳисобидан берилди.

М. МУҚИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ОНА САЙЁРАМИЗ ОМОН БЎЛСА БАС

МИЛЛИЙ АХБОРОТ МАҲКАМАЛАРИНИНГ ХАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЁРЛАНДИ

ЯНГИ РЕЖА ТИНЧЛИККА ХИЗМАТ ҚИЛАРМИКАН?

АМЕРИКА ҳарбий қўмондонлигининг фикри ўзгарди.

Улар АҚШнинг қуруқликдаги кучлари таркибидан бир неча минг ҳарбий хизматчини келгуси ҳафтанинг охиригача Босния ва Герцеговинага жойлаштириш режасини туамоқда.

БЕЛАРУСЬ РУМИНИЯНИ ҲАМКОРЛИККА ЧАҚИРАДИ

БЕЛАРУСЬ Республикаси Олий Кенгашининг раиси Станислав Шушкевич Руминияга икки кунлик амалий ташрифи кўзда тутилган.

Бухарестда у Руминия Президенти Ион Илиеску ва Бош вазири Николае Вэкэрой билан музокара ўтказади, мамлакат парламентининг иккала палатаси раислари билан учрашади.

Икки давлат ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва яхши қўшничилик ҳақида шартнома имзоланади.

БМТ ЭЗГУЛИК ТАРАФДОРИ

БИРЛАШГАН Миллатлар Ташкилоти Арманистон билан Озарбайжоннинг розилигисиз, Тоғли Қорабоғнинг мустақиллигини тан олмайди, деди БМТ бош котиби Бутрос Ғолий.

Агар, деди у, Арманистон билан Озарбайжон Қорабоғ муаммосини шу тарзда ҳал этишга баҳамжиҳат қарор қилишса, БМТ бу қарорни маъқуллайди.

МАҚСАДГА ЭРИШИШГА УМИД БОР

«ЯҚИН Шарқ тинчликка ҳар қачонгидан ҳам жуда яқинлашиб қолди», — деди Миср Президенти сиёсий маҳкамасининг бошлиғи Усама Албоз.

У Вашингтонда давом этаётган Араб-Исроил сулҳ музокараларининг боришини шарҳлар экан, жумладан, Фаластин-Исроил алоқалари хусусида «сезиларли силжиш» рўй берганини уқтириб ўтди. Агар келгусида ҳам иш шундай илгарилаб бораверса, «Биз кўзлаган мақсадга эришишдан умидвор бўлиш мумкин», — деди Албоз Мена ахборот маҳкамасининг мухбири билан суҳбатда.

ДУСТОНА МУНОСАБАТ ШАКЛЛАНМОҚДА

«ХИТОЙ Япониянинг тинч йўл билан тараққий этишига умид қилади», деди ХХР раиси Цзян Цзэ Мин. Сешанба куни Япония Бош вазирининг ўринбосари, Адлия вазири Масахару Готода билан суҳбатда.

«Жэнь Минь Жибао» газетасининг ёзишича, Хитой раҳбари Япониянинг ХХР учун муҳим қўшни эканини, иккала мамлакат ўртасида дўстона муносабат ва ҳамкорликни ривожлантириш «бутун минтақада тинчлик ва барқарорликка қулайлик яратишини», таъкидлади. Хитой билан Япония ўртасидаги ҳозирги алоқаларни ХХР раҳбари «яхши» деб тавсифлади.

ФРАНЦУЗ ХИЗМАТЧИСИГА СУИҚАСД УЮШТИРИЛДИ

БМТ Бош котиби Бутрос Бутрос Ғолий Ироқда француз хизматчисига ҳужум қилинганини муносабати билан чуқур таассуф ва ташвиш билдирди. БМТ Бош котибининг расмий вакили Же Силлс сешанба куни миллатлар ҳамжамияти қароргоҳида шуни маълум қилди.

Ж.Силлснинг айтишича, Ироқнинг Квaладиза қишлоғидаги мактаб ошхонасига граната ташланган. Натижада Франциянинг ҳукуматга қарашли бўлмаган «Эквилибр» ташкилоти икки аъзоси ҳалок бўлган, учинчиси яраланган.

МУЗОКАРАЛАР ҚАЙТАДАН БОШЛАНМОҚЧИ

ТУРКИЯ, Россия ва АҚШ Тоғли Қорабоғ муаммосини тинч йўл билан ҳал этиш иложини топиш мақсадида музокара жараёнини қайтадан бошлаш ташаббусини ишлаб чиқди.

Туркия ташқи ишлар вазири Ҳикмат Четиннинг Анқарада мухбирлар билан суҳбатда айтишича, ўт очишни тўхтатиш ва уришаётган томонлар ўртасида ишонч муҳитини яратиш чораларини кўриш, шунингдек Тоғли Қорабоғнинг сиёсий мақомини белгилаш — режанинг муҳим жиҳатларидир.

БАРҚАРОРЛИК МАҚСАДЛАРИ УЧУН 1,5 МИЛЛИАРД ДОЛЛАР

СОМАЛИДАГИ кўп миллатли кучларга қўмондонлик қилиш БМТга топширилди.

Шундай қилиб, Африка мугузидаги бу мамлакатда жаҳон ҳамжамиятининг мислсиз тинчлик ўрнатувчилик ҳаракатини амалга ошириш бошланади. БМТнинг Сомалидаги ҳаракатларига қўмондонлик қилиш турк Генерали Чевик Бир зиммасига юклатилди. Бу ишни амалга ошириш учун йилига салкам 1,5 миллиард доллар ажратилган.

ТЎҒРИЛИК МУОМАЛАДАН ЧИҚҚАН ЭМАС

● Маълумки, тўғрилик ва холислик ҳаётда ҳар доим ҳам муносиб тақдирланавермайди. Шу ақидани кўп марта эшитган калифорниялик «қўш хўкиз» Том ва Полина Нихтерлар Янги Каледония сайру саёҳатидан қайта туриб, 1500 доллар турадиган авиапатта, бир боғич 100 долларлик пул ва бир неча қарз васиқалари жойланган ҳамён топиб олишганда воқеа улар учун фойдали якундан умид қилмаган эдилар.

Йўқолган ҳамён эгаси эса эру хотиннинг қўлини самимий сиқиш билан чекланди холос. Бироқ калифорнияликлар кўп ўтмай радио ва телевидение янгиликларидан ҳамда рўзномалардан бошпанасиз эру хотинларга бир нотаниш киши 10 минг доллар пул берганидан, бадавлат уй эгаларидан бири эса олти ойга бепул уй ажратганидан хабардор бўлди.

Журналистларнинг қистовига жавоб бературиб Полина Нихтер «Биз одоб чегарасида бир қадам нарига чиққанимиз йўқ. Очиғи, топиб олган ҳамёнимиз бир кунимизга яраб қолар эди. Бизни топилмалар ҳисобига кун кечиришга ўргатишмаган. Энг асосийси ўғлимиз ҳам худди ўзимиз сингари тарбия олишини истаймиз», деди.

ҚОҒОЗДАН ОСМОНУПАР ИМОРАТ

● Японияликлар, мана ниҳоят, қоғоз чиқитларидан ғишт, уйлар учун панел ва бошқа қурилиш материаллари тайёрлашни ўрганишди.

Хиого префектураси саноат технологияси илмий текшириш институтида ишлайдиган ихтирочилар янги технологиянинг мамлакатда ва хорижда кенг жорий этилишига умид билан қарамоқдалар.

Янги технологияга кўра, қоғоз чиқитлар дастлаб майдаланади, сўнгра полиэтилен билан қориштирилади. Кучли сиқиш ёрдамида олинган массани исталган шаклга солиш мумкин бўлади. Шу тарзда олинган янги маҳсулот ёғочдан ҳам мустаҳкам бўларкан.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ ЎН ИККИНЧИ СЕССИЯСИ

У ДЕПУТАТЛАРДА ҚАНДАЙ ТААССУРОТ ҚОЛДИРДИ?

Нурмат УМАРОВ: Шофиркон райони ҳокими, Ўзбекистон халқ депутати:

— Ислом Каримов мазкур сессияда сўзлаган нутқида ўз рисолаларидаги фикрларни тўлдириб, Ўзбекистоннинг бундан кейинги тараққиёт йўлини кундек равшан кўрсатди. Ўйлайманки, нафақат депутатлар, балки Ўзбекистоннинг ҳар бир фуқароси бундан тегишли хулоса чиқариб, республика тараққиёти йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилади.

Президент нутқи охирида Ўзбекистон мақсадини шундай ифодалайди: «Бизнинг энг улуғ мақсадимиз, энг улуғ ғоямиз, энг улуғ шиоримиз шуки, Ўзбекистоннинг битта йўли: мустақилликни мустаҳкамлаб, истиқлолини мустаҳкамлаб — олға бориш». Мен ана шу улуғ ҳамда машаққатли йўлда ҳар ким ғайрат кўрсатишини истар эдим.

Муталиб КАРИМОВ: Охунбобоев район саноат комбинати директори, Ўзбекистон халқ депутати:

— Баъзан бизда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш анча паст даражада, деган гапларни эшитиб қоламиз. Шахсан мен бунга қўшилолмайман. Аксинча бизда ҳозир халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш даражаси ўсди. Бу ҳақда Президент сессияда сўзлаган маърузасида ҳам алоҳида тўхталиб ўтди: «Бор, яхши, қувонса бўладиган натижалар бор. Ўтган йили бюджетимизда узилиш бўлмади. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш мўътадил қолди. Ҳатто бир фоизга ошди. Енгил саноатда 17 фоиз ўсишга эришдик. «Шу фикрларнинг исботи сифатида ўзим ишлаётган саноат комбинати иш натижаларидан бир нечта мисол келтирмоқчиман. Ўтган йили 56 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарган эдик. Жорий йилнинг биринчи чорагини эса 12 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш билан якунладик. Йилнинг охиригача унинг умумий миқдорини 125 миллион сўмга етказиш ниятимиз бор. Энди қиёс қилинг: ўтган йили 56 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаган бўлсак, жорий йилда уни 125 миллион сўмга етказиш имкониятига эга бўлаяпмиз.

Комбинатимизда бир йил давомида 24 минг метр хонатлас, 400 дан ортиқ гилам, 5 минг дона трикотаж устбош, 20 минг тикувчилик маҳсулотлари, 40 миллион сўмлик момиқ пахта тайёрланади. Жами 30 дан ортиқ ҳар хил турдаги маҳсулот ишлаб чиқарамиз. Бу йил яна 25 миллион сўмлик трикотаж уст-бош тикадиган цех қураяпмиз. У келгуси йилдан бошлаб 100 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқара бошлайди. Айнан ана шундай далил ва рақамларни бошқа саноат корхоналари мисолида ҳам келтириш мумкин. Бу эса Ўзбекистон саноатининг тобора оёққа тураётганлигидан далолат беради.

Бегим СЕРИКОВ, Мирзачўл тумани ҳокими, Ўзбекистон халқ депутати;

— Менга Президентнинг сессияда сўзлаган нутқидаги: «Эзгу мақсадларни амалга ошириш учун, энг аввало, барчамизга боғлиқ, ҳамма нарсадан устун турувчи буюк бир муаммони ечишимиз, яъни маънавий инқироздан чиқишимиз лозим», деган сўзлари жуда ёқди. Дарҳақиқат, токи ҳар бир шахс ватан, миллат нима эканлигини юрак-юракдан ҳис қилмас ёки уни ҳар қандай моддий неъматлардан юксак тута олмас экан, биз орзу қилган буюк мақсадга эришиш мушкул бўлади. Агар ҳар биримиз маънавий жиҳатдан юксак бўлганимизда эди бу қийинчиликлар ўткинчи эканини, истиқлол кўз очиб-юмгунчалик фурсат ичида рўй берадиган ҳодиса эмаслигини ҳамда эркинлик ва озодлик ҳар нарсадан устунлигини чуқур идрок қилган бўлар эдик.

Садирали УМАРОВ, Учкўприк районидаги «Оқсув» давлат хўжалиги ишчиси, Ўзбекистон халқ депутати:

— Президент ўз нутқида раҳбар кадрлар ҳамда жиноятчиликка қарши кураш ҳақида гапирар экан: «Халқ вақтинча давом этаётган қийинчиликларга чидаши мумкин, лекин билиб қўяйлик, такрор айтаман, адолатсизликка чидамайди! Буни унутиш масъул лавозимдаги шахсни бамисоли устунлари чириб қолган бинога ўхшатиб қўяди», деган гапларини эшитар эканман, наҳотки шундан кейин ҳам раҳбар ёки шахс адолатсизлик тизгинини қўйиб юборса-я деган ҳаёлга бордим.

Депутат сифатида одамлар билан кўп маротаба рўбарў бўлишга тўғри келади. Улар жиноятчиликка қарши кўрилаётган чора-тадбирлардан ҳурсанд бўлишаяпти. Лекин, очиқ гап кўнгилларида «Шу билан тугаб, бошқа давом этмаса-я» деган шубҳа-гумон ҳам йўқ эмас. Назаримда уни энди бир сония бўлсин назардан четда қолдирмаслик керак. Бу ҳақда Президент жуда топиб гапирди. «Ўз вақтида қаттиқ чора-тадбир кўрилмаса, бундай салбий оқимнинг олди олинмаса, қабул қилинган қарорларнинг баҳоси икки пул».

ЙЎЛИМИЗ АДОЛАТ БИЛАН ОЙДИН

Муяссар ОТАҚУЛОВА — Жиззах вилояти Бахмал туманидаги «Гулбулоқ» давлат хўжалигининг сут соғувчиси:

— Мамлакатимиз ўз тараққиёт йўлининг янги босқичига қадам қўймоқда. Бозор иқтисодиётига ўтиш даврининг қийинчиликлари халқимиз иродасини бука олмади. Чунки Президентимиз, Олий Кенгаш ва ҳукуматимиз аҳолини ижтимоий жиҳатдан муҳофаза қилиш ҳақида ўз вақтида фармонлар, қонунлар ва қарорлар қабул қилди. Бўлиб ўтган XII сессияда ҳам ижтимоий-иқтисодий ҳаётимизга оид бир қанча янги қонунлар қабул қилинди ва айрим қонунларга замон талаблари асосида тегишли тузатишлар киритилди. Айниқса, Президентимиз Ислом Каримовнинг ҳозирги вазият тўғрисидаги маърузаси катта таассурот қолдирди. Юртбоши халқ ҳамма нарсага, барча қийинчиликларга чидаши мумкин, аммо, билиб қўйинглар, у адолатсизликка чидай олмайди, деб яна бир карра барчани огоҳлантирди.

Яширишнинг ҳожати йўқ. Сўнгги пайтда ўтиш даври қийинчиликларидан устамонлик билан фойдаланиб қолиш, халқ ҳисобига бойлик орттириш пайида бўлган жиноятчи унсурлар анча жонланиб қолган эди. Уюшган жиноятчиликка қарши кураш бошланганлиги оддий халқ, ҳалол инсонлар истакларига мос бўлиб тушди. Савдо соҳасидаги айрим виждонсиз кимсалар республикамиз халқи эҳтиёжлари учун ишлаб чиқарилаётган ва четдан валюта ҳисобига келтирилаётган товарларни тобора қадрсизланиб бораётган рубль эвазига пуллаётганлигига энди тоқат қилиб бўлмайди. Жамиятимиз ва давлатимизнинг келажак йўли адолат билан ойдин.

ЧЎПОННИНГ ҚУШЛАРИ

Шаҳрисабз туманидаги Ғани Бобоёров номли жамоа хўжалиги ҳудудида Тепар деб номланган мўъжазгина қишлоқ бор. Бу ерда турмуш тарзи мутлақо қишлоқликларникига ўхшамаган бир оила яшайди. Ушбу хонадон истиқомат қиладиган ҳовлидан қишин-ёзин турли сайроқи қушларнинг наволари эшитилиб туради. Хонадонда турли минтақаларнинг ноёб қушларини кўрасиз, уларни асраб-авайлаб келаётган уй соҳибларига қойил қолмай, ҳавасингиз келмай иложингиз йўқ.

— Ўзим бир неча йилдан буён жамоа хўжалигининг қўйини боқаман, — дейди рўзғор бошлиғи Рашид ака Сувонов. — Ҳаётимнинг асосий қисми табиат қўйнида, қир ва адирликларда ўтади. Яйловимиз асосан Ҳисор тоғи ёнбағирларида жойлашган. Тоғда зилол булоқлару қушлар бисёр. Лекин чўпонлигим тақозоси билан иш, дастлаб менда итларга қизиқиш пайдо бўлди. Турли зотдаги итларни топиб келиб қўлга ўргатдим. Улар кўмакчимга айланди, отарни қўриқлашда беминнат хизмат қилишди. Чўпоннинг итсиз кун кўриши қийин. Яйловда итдан вафодор ёрдамчи бўлмайди. Буни ўз тажрибамда кўп кўрдим.

Кейинчалик Рашид ака бир икки каклик боласини уйига олиб келди. Улар кузга бориб шундай сайрашга тушдики, бундан оила аъзолари баҳра оладиган бўлишди. Шундай қилиб, бутун оиланинг ишқи қушларга тушиб қолди.

Булбулни қафасда сақлаб бўлмайди, қафасда сақланган булбул ҳеч қачон сайрамайди, деганлари бекорчи гап экан. Ишонмасангиз, Рашид акалар хонадонига ташриф буюринг. Сизни қафасдаги булбуллар чаҳ-чаҳлаб кутиб олади. Унинг хонадонида нималар йўқ дейсиз: каклик, бедана, товус, кабутар, тўтилар... Қушлар маликаси — сайроқи ҳилолни ҳам шу ерда кўрасиз. Ғоз ва ўрдаклар, япон ва голланд товуқлари. турли хўрозлар, Истанбул куркаси алоҳида-алоҳида катакларда боқилмоқда.

Рашид ака қаерда ноёб қуш сайраётганлигини эшитса бўлди, албатта уни олиб келиш пайига тушиб қолади. Унинг хонадони ҳамқишлоқларининг, айниқса, болаларнинг севимли масканига айланиб қолган. Уззукун бу ердан уларнинг оёғи узилмайди. Рашид ака хонадонининг ҳар бир аъзоси эса келиб-кетувчиларга қушлар, паррандалар ҳақида завқланиб, тўлиб-тошиб гапириб беришдан чарчашмайди. Улар қушларнинг ҳаёт тарзини яхши ўзлаштириб олганлар, табиатини эса пухта билишади.

Қушларни асраш, уларни кўпайтириш устида ҳам оила изланишлар олиб бормоқда. Қуш ва паррандаларнинг тухум очиб кўпайишлари учун шароит яратишнинг ўзи бўлмайди. Лекин ана шу мураккабликлар ҳам оила аъзоларининг жонбозликлари натижасида осонгина ҳал этилаяпти.

Қушларга йилнинг тўрт фаслига мослаб, жойлар қилиб, шароит яратиб берилиши зарур. Хонадон бу вазифаларни ҳам бекаму-кўст бажармоқда. Ноёб қушлар учун танқис озуқа ҳам керак. Лекин Сувоновлар хонадони ана шу машаққатларни зўр мамнуният билан енгаяпти. Чунки табиатга, қушлар оламига бўлган иштиёқ ҳар қандай заҳматлардан ҳам қудратлироқ куч ва жозиба бағишлайди. Ана шу қудратдан фақат хўжалик чўпони Рашид Сувоновлар хонадони эмас, бутун қишлоқ баҳраманд бўлаяпти.

Рашид ака эса янги-янги қушларга, паррандаларга эга бўлиш ишқи билан изланмоқда.

П. ГАДОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ғафур Ғулом таваллудининг 90 йиллигига

ТОНГОТАР МУБОРАК УЛУҒ ХАЛҚИМГА...

(Давоми. Боши 1-бетда).

Алишер Навоий номидаги санъат кошонаси байрамона безатилган. Саҳна ҳар қачонгидан гўзал, файзли кўринади. Тўрда буюк замондошимизнинг пурвиқор сурати. Адиб барҳаётлигида худди шу саҳнадан туриб оташин нутқлар сўзлаган, шеърлар ўқиган, республикамизда ўтказилган бир қанча маданият, адабиёт ва санъат анжуманларини бошлаб берган эди. Бугун эса абадий барҳаёт Ғафур Ғуломни олқишлаш ниятида бу ерга адабиётимизнинг, шоир истеъдодининг мухлислари, жамоатчилик вакиллари, алломанинг қариндош-уруғи, фарзандлари, невараю эваралари келишган.

Соат 17.00. Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримов, Олий Кенгаш Раиси Ш. Йўлдошев, Бош вазир А. Муталов, Тошкент шаҳар ҳокими А. Фозилбеков, адабиёт ва санъат намояндалари саҳна тўридан жой оладилар.

Ўзбекистон халқ шоири, академик Ғафур Ғулом таваллудининг 90 йиллигига бағишланган тантанали кечани республика Бош вазирининг ўринбосари, юбилей комиссияси раиси М. Қорабоев очиб, Ўзбекистон халқ шоири А. Ориповга сўз беради:

— Миллатимиз фахри, табаррук номи тарих саҳифаларига абадий битилган, халқимиз ҳаётини кўп ва хўб куйлаган буюк файласуф шоир таваллудининг 90 йиллигини тантанали нишонлаяпмиз, — деди у. — Ғафур Ғулом ўзбек адабиётини ривожлантиришга, мумтоз адабиётимиз вакиллари адабий меросининг давр тўфонларидан омон сақланиб қолишига кўп ҳисса қўшди. У наср ва назмда битган ўлмас асарлари билан машҳури олам бўлди, дўстларга вафодор, ёру биродарларга садоқатли, ўзбекликни, шарқона меҳмоннавозликни жаҳонга танитган сиймо эди.

Чинакам халқ шоирининг асарлари ватанимиз мустақиллик йўлида илк қадам ташлаётган ҳозирги кунларда айниқса алоҳида жаранг касб этмоқда:

Шуҳрат қолдирмоққа
Геростратдек
Диана маъбадин ёқмоқ
шарт эмас.
Кўпларнинг бахтига
ўзликни жамлаб,
Шу улуғ бинога бир ғишт
қўйсак бас...

Шундан сўнг Ғафур Ғуломнинг суюкли шогирдларидан бири, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Саид Аҳмадга сўз берилади:

— Бутун масъулиятни бўйнимга олиб, — дейди у, — йигирманчи асрда туркийзабон халқлар орасидан Ғафур Ғуломдек зукко шоир чиқмаган деб баралла айта оламан. Бугун беназир устозим ҳаёт бўлганида 90 ёшга кирар эди. Лекин у ҳамон орамизда. Китоб жавонларимиздан бизни кузатиб турибди. Гўё у, ҳорманг энди, мустақил жумҳуриятнинг ҳур фуқаролари, деяётганга ўхшайди...

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон халқ шоири Иброҳим Юсупов, Ғафур Ғуломнинг қизи, ёзувчи Олмос буюк шоир ҳақидаги хотираларидан сўзлаб бердилар.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов йиғилишда сўзга чиқди.

Ғафур Ғулом таваллудининг 90 йиллигига бағишланган анжуман санъат усталари ва ижрочи ёшларнинг катта концерти билан ниҳоя топди.

СУРАТЛАРДА: учрашув пайти.

Баҳодир АБДУЛЛАЕВ,
ЎзА мухбири.

Ғафур ҒУЛОМ

СИЁҲДОН

Алишер қаламга қилганда хитоб
Давоти ёдидан кўтарилдиму?
Сиёҳдон, азизим, қора кўзлигим,
Қора тунлар аро ёриган кўзгу.
Сендаги у сиёҳ — йўқ, сиёҳ эмас,
Қалбимда қайнаган қип-қизил қоним—
Донғимни оламга ўзинг ёйгансан.
Омон бўл, қолмади дилда армоним.
Йилларки ухламай иккита шоир —
(Сенинг ҳам шеъримга анча
ҳаққинг бор,)
Оқни қора қилдик — қоғозу қалам,
Ҳар яхши фикримиз бўлди беғубор.
Улуғ жанг кунларин ёзар чоғида
Мардларнинг қонидек дафтарга
томдинг
Лаънати малъунлар номин ёзганда —
«Мен қора эмасман!» дедингу
тондинг.
Шеър тамом бўлди, раҳмат, азизим!
Не қатра сарф қилдинг қуйиб қўяман.
Бугун биз икковлон ёзган китоб ҳам
Чиқармиш, табриклаб, суйиб қўяман.

12.3.48.

ГИЛАМ

Бир Мари қизининг тиккан гиламн,
Охирги сатрида номин ўқидим.
Юлдузни эритиб, азиз дўстларим,
Шу туркман қизи-чун шеър тўқидим.
Оқшомни ким яхши кўради, дўстлар,
Тонготар чоққача кўзим толиқур,
Умр бошланди, деб ўйлайман тонглар,
Қачонки зориққан қуёш борлиқдур.
Чинорлар учида биринчи нурни
Даставвал кўришга кўзим учади.
Қалам ҳам қуёшдек, тез юриш билан.
Сатримдан сатримга қараб кўчади.
Малла қўзичоқнинг териси каби
Баҳор эркалаган айқирувчи сув.
Битта қиз гуллардан тақиб чамбарак,
Ўзи ҳам кулворди ва кулди кўзгу.
Бир Мари қизининг тиккан гиламн,
Охирги сатрда номин ўқидим.
Юлдузни эритиб, азиз дўстларим
Шу туркман қиз-чун шеър тўқидим.

1948 йил.

Турмуш сўқмоқларида

ҚАРШИ ҚУДА

Халқимизнинг бир-биридан ажойиб урф-одати ва удумлари бор. Афсуски, унинг айримлари деярли унутилаяпти. Бир пайтлар бешик кертн деган русм бўларди. Эҳтимол кўплар уни билишмас. Унга одатда борди-келди муносабатлари болалари ўртасида ҳам давом этишини истаган ота-оналар амал қилишган. Худди шундай истак туфайли қарши қуда деган русм пайдо бўлган.

Фозил билан Акмал яқин дўст эдилар. Бирининг отаси совхоз директори бўлган бўлса, иккинчисиники район матлубот жамиятида таъминотчи вазифасида ишларди. Айтишларича, улар ёшликдан қалин оғайни бўлишган. Болалари бўйига етгач, уларни яқинлаштириш учун қарши қуда бўлиш пайига тушишади. Фозил мактабни битиргандан сўнг педагогика олийгоҳида таҳсил ола бошлайди. Акмал эса техника дорилфунунида ўқийди. Таҳсилни тугатиш арафасида тўй бўлади. Акмал Фозилнинг синглиси Диломромга, Фозил эса Акмолнинг синглиси Лайло билан турмуш қуради.

Даставвал ҳаммаси рисоладагидек эди. Ўша лаҳзада қарши қуда бўлган ота-оналар ҳурсандчилигини таъриф қилишга тил ожизлик қилади. Бирин-кетин ўғил-қизлар дунёга кела бошлайди. Ҳар икки оила учтадан фарзанд кўришади. Афсуски кўп ўтмай арзимас ҳодиса туфайли улар ораси бузилади...

Лайло кенжа қиз эди: ота-онаси эрка қилиб ўстиришганди. Устига устак ҳар икки оиладаги турмуш тарзи бир-биридан кескин фарқ қиларди. Лайлонинг отаси савдо соҳасида ишлагани учун тутиш-турмуши яхши эди. Топармон-тутармон ота қизининг кўнглини қолдирмас, нима истаса муҳайё қиларди. Фозилнинг отаси эса бировнинг ҳақига кўз олайтирмайдиган диёнатли киши эди. Совхоз директори бўлса ҳам ўзини сира катта олмасди. Фарзандларини ҳам меҳнаткаш, қаноатли қилиб тарбиялаганди. Турган гапки, Лайлога бу оиладаги камтарона турмуш ёқмайди. У аввалгидек кўнгли тусаган нарсанинг муҳайё бўлишини истайди. Лекин... Шундай қилиб эру хотин тез-тез жанжаллашиб қолишадиган бўлишди. Ҳатто Лайло икки-уч марта аразлаб уйига кетиб қолди. Онасига Фозилларнинг оиласи ҳақида турли-туман гапларни айтиб, орага хиралик солди. Бу гаплардан Дилором хабар топади. Табиийки, ўз-ўзидан гап-сўз кўпайиб кетади. Тоқати тоқ бўлган Фозил Лайлога талоқ солади.

Фозил билан Лайло ўртасидаги муносабатлар Акмал билан Дилоромнинг турмушини заҳарлашга улгурган эди. Лайло туғилган уйига қайтиб келганидан кейин ўртадаги жарликни янада чуқурлаштирди. Шундай қилиб Акмал билан Дилоромнинг уйи ҳам бузилади.

Айни пайтда Фозил ҳам, Акмал ҳам иккинчи марта уйланишди. Лайло билан Дилором эса ҳали турмуш қуришгани йўқ. Фарзандлар онада қолган: розилик билан шундай қарорга келишган. Акмалнинг болалари Фозилларникида, Фозилнинг фарзандлари Акмалларникида юришади. Ёшлари ҳам деярли тенг. Катталари 8—9 ёш, кичиклари 4—5 ёш атрофида. Ҳали улар кичкина: кўп нарсага ақли етмайди. Шу боисдан тортинмасдан у хонадонга ҳам, бунисига ҳам кириб-чиқиб юришаверади. Қараб туриб юраги эзилади одамнинг. Уларнинг гуноҳи нима эди? Оталари бўла туриб, бир умр отасиз яшаш осонми? Лайло билан Дилором-чи? Улар янги турмуш қуриб, яшаб кетишади, деб ким кафолат бера олади. Синган тақдирлар, синган кўнгилларни чегалаб бўлармикан?! Чегаланса ҳам аввалги ҳолига қайта олмайдику...

Мен бу билан қарши қуда бўлманглар демоқчи эмасман. Аксинча унга тарафдорман. Ахир қайси ота-она фарзандиға ёмонликни раво кўради. Лекин, энг аввало, ёшлар кўнглига қараш керак, хоҳлашмаса, зўрлашдан фойда йўқ. Менингча, шундагина қарши қудалик қарама-қаршилик эмас, яхшиликка айланади.

Тўлқин РАҲИМ.

Бухоро туманидаги Усмон Юсупов номли жамоа хўжалигида Италиянинг «Каррера» фирмаси билан ҳамкорликда «Чақмоқ» кичик корхонаси ташкил этилди. Ҳозир бу ерда 106 нафар хотин-қиз ишламоқда. Улар тиккан эркаклар уст-боши эса харидорларга манзур бўлаётир.

СУРАТДА: тикувчилар Муниса Қодирова, Солия Қўшаева ва Муборак Қаюмова ўз меҳнатининг маҳсулидан мамнун.

Е. БОТИР олган сурат.

• Спорт

ТЕННИС ВА ДОЛЛАРЛАР

КЕЙИНГИ йилларда спорт турлари ичида тенниснинг оммавийлиги ошиб боряпти. Мутахассислар фикрига кўра яқин йилларда теннис нафақат халқ ардоқлайдиган ўйин, балки пул ишлаш манбаи бўлиб қолиши ҳам кутилмоқда.

Жаҳоннинг учинчи ракеткаси соҳиби швед Стефан Эдберг Испания пойтахтида 775 минг доллар мукофот жамғармасига эга бўлган мусобақада ғолиб чиқди. У финалда моҳир испан теннисчиси Серхи Бругерини (6:3, 6:3, 6:2) мағлуб этди.

* * *

Иван Лендл (АҚШ) 300 минг доллар мукофот жамғармасига эга бўлган Бавария очиқ чемпионатининг финалида немис теннисчиси Михаэл Штихни мағлубиятга учратди.

* * *

Таранто шаҳрида 23 ёшли голландиялик теннисчи қиз Бренда Шулц америкалик Деббн Грэхемни финалда мағлуб этиб, (7:6, 7:5, 6:2) юз минг долларга эга бўлди.

ЖАҲОН ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

ЕВРОПА қитъасида жаҳон чемпионатининг навбатдаги саралаш учрашувлари ўтказилди. Биринчи гуруҳда пешқадамлар ўзаро куч синашди. 56-дақиқада италияликлар дарвозасига Швейцария футболчиси Хоттигер томонидан киритилган ягона тўп ўйин тақдирини ҳал қилди. Гуруҳда Швейцария терма жамоаси етти ўйиндан 12 очко тўплаб якка пешқадамлик қиляпти. Италия — 10, Португалия — 6 очкога эга.

Иккинчи гуруҳда эса Туркия терма жамоасини 3:1 ҳисобида мағлубиятга учратган норвегияликлар 9 очко тўплаб, Англия ва Голландия каби кучли жамоалардан ўзиб кетишди. Англия ва Голландия учрашуви дуранг (2:2) натижа билан тугади. Бу жамоаларда саккизтадан очко бор.

Учинчи гуруҳда Испания ва Дания терма жамоалари 11, 10 очко жамғариб олдинда боришмоқда. Учинчи ўринда бораётган Ирландия жамоаси (9 очко) ўз майдонида данияликлар билан ҳал қилувчи ўйинда дуранг (1:1) ўйнади. Эслатиб ўтамиз, бу гуруҳларда иккитадан жамоа АҚШда бўладиган финал ўйинларга йўлланма олади.

* * *

ОСИЁ зонасига кирувчи давлат терма жамоалари ҳам жаҳон чемпионатининг саралаш учрашувларида қатнашяпти. «С» гуруҳи вакиллари Сингапурда иккинчи давра ўйинларини якунлашди. Ҳозирча саккиз ўйиндан 15 очко жамғарган КХДР терма жамоаси биринчи ўринни эгаллаб турибди. Катарликлар — 11, сингапурликлар — 10 очкога эга.

«Ғ» гуруҳи вакиллари шу кунларда Бирлашган Араб амирлиги шаҳарларида иккинчи босқич ўйинларини ўтказишяпти. БАА — Шри-Ланка — 3:0, Таиланд — Япония — 0:1, Бангладеш — Япония — 1:4, Таиланд — БАА — 1:2, Бангладеш — БАА — 0:7.

Кейинги босқичга йўлланма бериладиган ягона ўрин учун ҳозирча гуруҳга 12 очкодан жамғарган Япония ва БАА футболчилари даъвогарлик қилишяпти. Кеча бу икки жамоа бир-бирига қарши майдонга тушди.

* * *

АФРИКА қитъасида ҳам битта учрашув ўтказилди. «С» гуруҳи: Гвинея — Зимбабве — 3:0.

«В» гуруҳида эса кўнгилсиз ҳодиса юз берди. Жаҳон чемпионатининг навбатдаги саралаш учрашувида қатнашиш учун Сенегалга учиб кетаётган Замбия футболчилари самолётдаги 5 нафар экипаж аъзолари билан бирга фожиали ҳалок бўлдилар.

Р. ЖУМАЕВ,
А. МАМАДАМИНОВ
суратга олган.

ЭЪЛОН

КОНСОРЦИУМ TEKNESIS = INFO

Янги келган маҳсулотлар

IBM PC/AT - 286, 386 ,387 негизида дастурий-техникавий мажмуилар.

"MBL","UNIMEX" фирмасининг 5,25 дискетлари.
Экран муҳофазаси фильтри /тўрсимон/ .
"CITIZEN 839", "CEDAR B86" калькулятори.
"PANASONIC KX-50B" телефакси .
"CANON 3525" ксерокси икки рангли /қизил, қора/.

☎ 67-25-57, 67-85-86 ☎

СИЗЛАРИ БИЛАН БИРГА - КЕЛАЖАККА!

Ўзбекистон Телевидение ва радиоэшиттириш давлат компанияси хорижий мамлакатларга эшиттиришлар Республика радиоси жамоаси «Ватандош» радиостанциясининг катта муҳаррири А. Каримовага онаси

Лутфихон БЎРИБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Узагрочетэлқурилиш» бош бошқарма жамоаси шу бошқарма бошлиғининг ўринбосари М. Пўлатовга отаси

Махтум ПЎЛАТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Узсаноатфуқароқурилиш» корпорациясининг Марказий комбинати директори Ҳ. А. Ҳайдаровга акаси

Ҳамидулла ҲАЙДАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан дўстлари ва яқинлари чуқур ҳамдардлик билдирадилар.

Ойнаи жаҳонда кўринг

Сешанба, 11. V

● УзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Бахтиёр». Фильм-концерт.
8.05 «Ҳақиқат рўёбга чиқсин». Бадиий фильм.
9.30 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.00 «Булутлардан баланд жаҳоним». Телефильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика. Газларда электр токи.
11.00 «Болавар меҳмонхонаси».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Жуғрофия. Ўзбекистоннинг экологик муаммолари.
12.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

16.45 Кўрсатувлар тартиби.
16.50 Янгиликлар.
17.00 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Навбаҳор» (Наманган). «Пахтакор» Марказий ўйингоҳидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — Телефильм.
18.50 «Санъат олами». Андижонлик халқ усталари М. Насбиддинов ва М. Абдуваҳобов.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мусаввир Раҳим Аҳмедов». Телефильм.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Ўзбекистон—Туркия». Тошкент ўғил болалар лицейи.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 Санъат усталари ижросида концерт.
22.20 «36—38-квадратдаги ҳодиса». Бадиий фильм.
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Баҳор лавҳалари».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Шарқ лирикаси». Ғафур Ғулом таваллудининг 90 йиллигига.
20.25 «Суперспорт».
21.10 «Илҳом». Телефильм.
21.30 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 —Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.05 «Тингланг, томоша қилинг».
9.25 Мультфильмлар.
10.00 «Гол».
10.30 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал. 14-серия.
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Батальонлар ўт очишни сўрашяпти». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
13.35 «Пальма билан Котуя бўйлаб». Телефильм премьераси (Красноярск).

●

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Ишбилармонлар хабарномаси».
14.40 «Адам Смит бойлиги дунёси».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 Мультфильм.
15.30 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Товушлар музейи». Олмаотадан кўрсатилади.
16.10 «Рок-сабоқ».
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Дунёнинг томонлари» кўрсатувини таништиради.
17.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.40 «Миниатюра».
18.55 «Мавзу».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Семикаракорск чиннилари». Телефильм.
20.35 «Мосфильм»нинг 70 йиллигига. «Белорус вокзали». Бадиий фильм.
22.30 «1993 йил қўшиқлари». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.
00.10 «Кино талаб қилинади».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Тонгги концерт.
8.20 «Номлар». Евгений Лебедев.
9.15 «Катта жанжал».
9.50 «Параллеллар».
10.05 Хонаки экран. «Ҳарбий дала романи». Бадиий фильм.
11.30 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
11.50 Очиқ дунё. «НОРД-вест». 2-кўрсатув.
12.35 Россияда бизнес.

* * *

14.20 «Телебиржа».
14.50 Болалар телевизион театри. «Олмахон ва чўткача».
15.50 Янгиликлар.
16.05 «Рост» студияси. «Кенгуру».
16.35 Мульти-пульти.
16.45 «Катта давра».

*

17.00—19.40
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.40 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 165-серия.
20.30 Спорт кўрсатуви.
20.35 Катталар учун мультфильм.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Орадан йиллар ўтгач». Булат Окуджава билан учрашув.
22.10 «Телемати».
22.15 Буржлар туркумидан кўрсатув.
23.10 Криминал хабарлар экрани.
23.25 Баскетбол шарҳи.

Чоршанба, 12. V

● УзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Лола Оқилова рақсга тушади». Фильм-концерт.
8.00 «Маҳаллада дув-дув гап». Бадиий фильм.
9.20 Турк тили.
9.50 «Ёшлик» студияси. «Истеъдодларни излаймиз».
10.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика. ЭҲМ халқ хўжалигида.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.15 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси хизмат кўрсатган хор жамоасининг концерти.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтой» устахонаси.
18.40 «Тоғдаги йилқилар». Телефильм.
18.50 Раъно Қурбоналиева куйлайди.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Шеърият дафтаридан». Миразиз Аъзам.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Кекса санъаткорлар». Ўзбекистон халқ ҳофизи Ортиқхўжа Имомхўжаев.
20.45 «Сувдаги акс». Манзарали фильм.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Давлат солиқ Бош бошқармаси фаолиятидан». Бевосита мулоқот.
22.30 Жумҳурият газеталарининг шарҳи.
22.40 «Дўрмон гурунглари».
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

18.30 «Билим сарчашмалари».
19.05 «Спринт».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Тошкент: шаҳар юмушлари».
20.50 «02» тўлқинида.
21.10 «Ёр-ёр». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20— Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Қувноқ нотачалар».
8.35 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.20 «Савдо кўприги».
9.50 «Анахну Кан» ансамбли ижро этади (Исроил).
10.20 Мультфильмлар.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Батальонлар ўт очишни сўрашяпти». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 3 ва 4-сериялар.
13.35 Телефильм премьераси.

●

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 Мультфильмлар.
16.00 «Қизлар ўртасидаги сир».
16.20 «Парвоздаги уй». Кўп серияли мультфильм премьераси. 9-серия.
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «Сўқмоқ». Телефильм.
17.35 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Ишонч ёрлиғи» кўрсатувини таништиради.
18.00 «Мулкдор алифбоси».
18.15 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.00 «Кремль деворлари ортида».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.20 Телевизион танишув. Урмас Отт Исландия президенти Вигдис Финнбогадоттир билан суҳбатлашади.
20.55 Футбол. Россия чемпионати. «Торпедо» (Москва) — «Динамо» (Москва). 2-тайм. «Торпедо» стадионидан кўрсатилади.
21.40 «Оловли фаришта». Тошкент опера ва балет театрининг спектакли.
23.10 Янгиликлар.
23.45 «L—клуб».
00.30 «Матбуот-экспресс».

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати билан чоршанба, 12 май куни «Дубль IV» кўрсатувлари соат 14.55 дан намойиш этилади.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.55 «Сигнал».
15.10 Янгиликлар.
15.25 «Рост» студияси.
15.55 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».
16.40 «Сизнинг ҳақ-ҳуқуқингиз».

*

17.00—19.40
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.40 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 166-серия.
20.30 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
21.45 Криминал хабарлар экрани.
22.00 «Шўнғувчи бомбардимончи самолёт хроникаси». Бадиий фильм.
23.30 Спорт кўрсатуви.

Пайшанба, 13. V

● УзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Саодат». Фильм-концерт.
8.00 «Шароитга қараб иш тут». Бадиий фильм.
9.05 Араб тили.
9.35 Телефильм.
9.45 «Ёшлик» студияси. «Кичкина деманг бизни».
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ботаника. Ўсимликлар ва табиатда ўзаро уйғунлик.
11.00 «У «Гиря»ни севарди». Телефильм.
11.30 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.45 «Шоирлар — болаларга».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Талабалик йилларим».
18.50 «Чорраҳа». Наманган вилоятидан кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мутахассис маслаҳати». Чорвачиликда ривожланадиган касалликларнинг олдини олиш.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Излай-излай топганим». Тўра Сулаймон қўшиқлари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Чақноқ юлдузлар». Кинокўрсатув.
22.30 «Зулматни тарк этиб». Бадиий фильм.
23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.00 «Мўъжизалар куни». Телефильм.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Космонавтика уфқлари».
20.30 «Пульс». Хабарлар.
20.45 «Бу оқшомда».
21.55 Жумҳурият газеталарининг шарҳи.
22.05 «Пульс». Хабарлар.
22.20 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 8.20, 14.20, 20.20 —Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.25 «Забайкальский самоцвет» рус халқ чолғулари камер оркестри чалади.
8.45 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.30 «Ҳайвонот оламида» (сурдо таржимаси билан).
10.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Монмартр томи остида». Телевизион бадиий фильм.
13.40 «Миллион кўзлар учун сир». «Хайрлашув». Илмий-оммабоп фильм премьераси («Форафильм» студияси).

●

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 Мультфильм.
15.35 Хит-мастер. «50х50».
16.25 «Ягона дунё».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Театр + ТВ».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Марк Захаровнинг серпантини».
21.25 «Динамо» билан бирга». «Динамо» Бутунроссия жамиятининг 70 йиллигига.
23.00 Янгиликлар.
23.35 Футбол. «Уэмбли сари йўл».
00.35 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Мульти-пульти.
8.20 «Мутлақо махфий».
9.15 РТВ —сайланмалар: «Тўртинчи девор».
11.10 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 166-серия.
12.00 РТВ — сайланмалар: «София қаерда бўлса — Новгород ҳам шу ерда».
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.05 Кундузги сеанс. «Яхшиликча хайрлашсак...». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
15.20 Янгиликлар.
15.35 Трансросэфир. «Урал варианти».
16.25 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.

*

17.00—19.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.30 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 167-серия.
20.20 Спорт кўрсатуви.
20.25 «Осиё овози-93».
21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Футбол. Финал. Кубок эгаларининг кубоги. «Антверпен» — «Парма».

Жума, 14. V

● УзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Дарахт ва унинг илдизлари». Телефильм.
8.00 «Семурғ». Бадиий фильм.
9.15 «Зарипов чавандозлари». Телефильм.
9.45 «Ёшлик» студияси. «Тежамкорлик сирлари».
10.25 «Саломат бўлинг!».
10.45 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.00 Болалар учун. «Табиат алифбоси».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Тоғнинг гули ўзгача». «Ўзбектелефильм» премьераси.
18.30 «Ёшлик» студияси. «Фарғона тонг отгунча...».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ҳуқуқий умумтаълим истиқболлари».
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 Мусиқали лавҳа.
20.35 «Тадбиркор» банки фаолиятидан».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Қўшиқ рақсга уланса». Курсия Эсонова ва Наима Юсупова.
22.15 «Қайнона». Бадиий фильм.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

18.30 БИШКЕК КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

4.55, 8.20, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.25 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Усталар шаҳри». Бадиий фильм.
10.00 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Америка М. Таратута билан».
11.50 «Ит юрак». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Бридж».
14.50 «Бизнес-класс».
15.05 «Ён дафтар».
15.10 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Усталар шаҳри». Бадиий фильм.
16.45 «Иш».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Маккага йўл» кўрсатувини таништиради.
17.45 «Инсон ва қонун».
18.10 «Америка М. Таратута билан».
18.45 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Матбуот-экспресс».
20.40 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
20.55 «КТВ-І» ва «Франс интернасиональ» канали таништиради. «Икки баравар...». Бадиий детектив фильм премьераси (Франция, Швейцария).
«ВИД» таништиради:
22.25 «Сиёсий бюро».
23.35 «Музобоз».
00.15 «Авто-шоу».
00.30 «Хит-конвейер». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Ретро-шлягер».
8.25 «Тилла шпора».
8.55 «Сиёсат майдонида».
9.50 «Оқ қарға».
10.35 Ишдан бўш пайтингизда. «ТВ-ателье».
10.50 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 167-серия.
11.40 «Земфира Жемчужная табори».
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.00 «Ижица».
13.30 Трансросэфир. «Усталар шаҳри».
14.00 «Телебиржа».
14.30 Янгиликлар.
14.45 «Рост» студияси. «Т»—клуби».
15.15 Мульти-пульти.
15.25 Спорт кўрсатуви.
15.35 Жума кунлари Дисней. «Ер сайёрасига юборилган». Бадиий фильм. 10-серия.

●

16.25—17.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

●

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.20 Польша телевидениеси кунлари. «Крулей она» бадиий фильми таништирилади.
19.25 «Аквариум» джаз-клуби (Польша ТВ).
19.55 «Ҳар бир кун байрам».
20.05 «Асил ҳолича...».

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Даниэль Ольбрихский». Ҳужжатли фильм (Польша ТВ).
22.05 «К-2» таништиради. «Ню».

Шанба, 15. V

● УзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

●

8.00 «Министр бўлмоқчиман». Бадиий фильм.
9.30 «Алифбо сабоқлари».
10.00 «Шарқ дурдоналари» Шерихон Хуршид. 1-қисм.
11.00 «Ўзбекистон спорти».
11.20 «Анъана ва замон».
11.35 «Салом, ёшлар».
12.40 «Наврўз». «Ўзбектелефильм» премьераси.
13.00 «Ўзбекистон бастакорлари». Султон Ҳайитбоев.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Қўнғироқча».
18.30 «Сиҳат-саломатлик». Шифокор олимларнинг поликлиника хизмати.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Кичик концерт.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Мулоҳаза». Бухоро театрининг «Юрагимни сотаман» спектакли ҳақида.
21.00 «Туркистон» ахбороти.
21.30 «Хаёлимда ўзинг». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Ўғилой Муҳамедова.
22.15 Жумҳурият газеталарининг шарҳи.
22.25 Ғафур Ғулом таваллудининг 90 йиллигига бағишланган юбилей кеча. Алишер Навоий номидаги Давлат академик опера ва балет Катта театридан олиб кўрсатилади (ёзиб олинган).
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

5.55, 7.30, 14.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Эрталабки гимнастика.
6.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
6.55 Янгиликлар.
7.35 «Матбуот-экспресс».
7.45 «Моторлар оламида».
8.15 «Ўз-ўзингга мадад бер».
8.45 «Марафон-15» — кичкинтойларга.
9.10 Шанба кунги дастхат.
9.40 Инсон институти.
10.10 «Рус олами».
10.50 «Қизил космос». Телефильм премьераси. 11-фильм — «Сирли космос».
11.20 «Мусиқий дўкон».
11.50 «Князь Шарқдан келадими!». С. Алексеевнинг Осиё туркуми.
12.20 «Мулкдор алифбоси».
12.30 Режиссёр Г. Панфилов фильмлари. «Оловда кечув йўқ».
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Шаҳзода ва Сув париси». Кўп серияли мультфильм премьераси. 3-серия.
14.50 «Мусиқий хонадон». Россия — Австрия кўрсатуви.
16.20 «Қизил квадрат».
17.00 «Брэйн-ринг».
17.50 «Ҳамёндаги джаз». Фильм-концерт.
18.50 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Бенуқсон йигирма». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Майк Хаммер» телесериалидан.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Помпейнинг сўнгги кунлари». Етти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
21.20 «Ультра-си» спорт кўрсатуви. Футбол. Англия кубоги. Финал. 2-тайм. Лондондан кўрсатилади.
22.10 «Резонанс» студияси таништиради.
22.30 «Туманли тонг». Концерт.
22.45 «Қорқиз ва етти гном». Э. Рязанов Е. Киселев билан суҳбатлашади.
23.30 Янгиликлар.
00.05 «Матбуот-экспресс».
00.15 «Сно-видение» тунги канали.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.20 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
7.45 «Винил чангалзорларида».
8.15 «Рост» студияси, «Бизнинг «Аралаш-қуралаш».
8.45 «Пигмалион».
9.15 «Кузирхоним».
9.45 Лариса Неделягинанинг шеър ва қўшиқлари.
10.15 Биз севган комедиялар «Омад кулиб боққанда», Бадиий фильм.

11.40—14.45
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

1. «Ягона оилада».
2. «Чисен». (корейс тилида).
3. «Гулпак» (қорақалпоқ тилида).
4. «Дўстлик маршрутлари. Тошкент—Жамбул».
5. «Манбалар».

* * *

6. «Ҳамкорлик ришталари» «Ўрта Осиё транс» фирмаси ҳақида.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.45 «Чегарасиз футбол».
15.40 «Бола тилидан».
16.10 Польша телевидениеси кунлари. «Диққат, ҳайвонлар...» (Польша ТВ).
17.25 «Замонавий куйларнинг ихчам рўйхати». Болалар учун танлов кўрсатуви (Польша ТВ).
18.00 «Ҳар бир кун байрам».
18.10 Спорт кўрсатуви.
18.15 «Ханя». Бадиий фильм (Польша ТВ).
19.45 «Мусиқий танаффус» (Польша ТВ).
20.00 «Кимсасиз орол». Дам олиш кўрсатуви (Польша ТВ).
20.50 Польша телевидениеси кунларининг ёпилиши.
20.55 «Экспомарказ» таништиради.

*

21.00—23.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

Якшанба, 16. V

● УзТВ I

7.00 «Танбур». Телефильм.
7.20 «Назм ва наво». Фузулий лирикаси.

●

8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 15—16-сериялар.
10.00 Инглиз тили.
10.30 «Шарқ дурдоналари». Шерихон Хуршид. 2-қисм.
11.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Яшил чироқ».
12.15 «Инсон ва замин». Хоразм вилоятидан кўрсатув.
13.15 Республика ёш хонандалар танлови ғолибларининг концерти.
14.30 Тижорат канали. «Жаннат макони». Наманган вилоятидаги «Косонсой» санаторийси ҳақида.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Косонсойчи». 2-тайм. «Пахтакор» Марказий ўйингоҳидан олиб кўрсатилади.
18.50 «Жасур чўпон бола». Мультфильм.
19.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Санъат ғунчалари».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.55 «Санъат дўстликка чорлайди».
21.00 «Ҳафтанома».
22.00 Юлдуз Абдуллаева куйлайди.
22.50 «Ойнаи жаҳонда».
23.05 «Сени излайман». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

8.05—11.00 БИШКЕК КЎРСАТАДИ.

* * *

18.30 БИШКЕК КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

5.45, 18.00, 21.45 — Кўрсатувлар тартиби.
5.55 «Руҳни чиниқтириш».
6.55 Янгиликлар.
7.30 Эрталабки гимнастика.
7.40 «Спортлото» тиражи.
7.55 «Марказ».
8.25 «Эрта саҳарлаб».
8.55 «Ҳамма уйдалигида».
9.25 Мультфильм.
9.35 «Тонг юлдузи».
10.25 «Пи белгиси билан».
11.15 «Ҳарбий ревю».
11.45 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси.
12.10 «Янги авлод танлайди».
«КТВ-1» ва «Франс интернасиональ» канали таништиради:
13.00 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
13.10 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

●

14.00 Янгиликлар.
14.15 «Саёҳатчилар клуби».
15.05 «Ҳунарли хор бўлмайди».
15.10 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
16.00 «Ғилдирак». Қисқа метражли бадиий телефильм.
16.20 «Эфирда бевосита мулоқот».
17.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
17.45 Янгиликлар.
18.05 «Большой театр. Кунлар ва оқшомлар». А. Хачатурян. «Спартак» балети.
20.55 Эълонлар.

●

21.00 «Якунлар».
21.50 XVIII Москва кинофестивали олдидан.
22.05 Катталар учун мультфильм.
22.15 «Тасвирдаги сурат». Богдан Титомир.
23.00 Янгиликлар.
23.35 «Катта сайил».
00.20 «Қадимий тароналар». Киноконцерт.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.20 «Рост» студияси. «Узайтирилган кун».
7.50 Мульти-пульти.
8.00 «Гап-гаштакларни қўмсаб».
8.30 «Ухшаш дунёлар».
9.00 «Агар сизга...».
9.30 «Ати-бати...».
10.00 Кипрас Мажейка. «Жанубий Африкадан репортажлар».
10.30 Такрорий фильмлар кинотеатри. «Нотинч кун». Бадиий фильм.

●

12.05—15.10
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

1. «Безнен мирас» (татар тилида).
2. «Бурч» кўрсатуви.
3. «Умид» (уйғур тилида).
4. «Дийдор» (қозоқ тилида).

●

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.10 Диснейнинг сеҳрли олами. «Винни Пухнинг янги саргузаштлари», «Қора плащч».

●

16.00—17.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

●

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.20 Эй-Би-Си билан якшанба оқшомида. «Жаклин Кеннеди». Бадиий фильм (АҚШ). 1 ва 2-сериялар.
20.00 Телеэкранда биринчи марта. «Баттерфляй». Роман Виктюк ҳақида фильм.

●

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

●

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 «А» программаси «Евровидение-93» қўшиқлар танловида. Ирландиядан олиб кўрсатилади.

ХАЛҚ СЎЗИ
●
НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608.

خلق سوزی

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси.

Бош муҳаррир: Анвар ЖЎРАБОЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Абдунаби БОЙҚЎЗИЕВ, Эсирган БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Эркин ВОҲИДОВ, Миракмал МИРАЛИМОВ, Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ, Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари. «Народное слово»), Людмила ПОРФИРЬЕВА, Қулаҳмад РИЗАЕВ, Александр ТЮРИКОВ (масъул котиб, «Народное слово»), Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Муҳамаджон ҚОРАБОЕВ, Саидаҳрор ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 19-уй.

● Таҳририятга ҳажми 7 қоғоздан ошган материаллар қабул қилинмайди. Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 0001. Буюртма Г—237. 105466 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди: 23.30.
Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 2 2 3 4 5 К